

GORIŠKA STRAŽA

Izhaja v Gorici vsako sredo opoldne do predpica. Vojna za celotno leto 12 L. mesečno 1 L. za naročnika 20 lir. Na naročila brez dopolnane naročilnice se ne bomo ozirali. Posamezne številke stanejo v razprodaji 20 stotink. Uredništvo: ulica Vetturini 9; uprava: ulica Vetturini 9.

Rokopisi se ne vračajo. Ne-fra: kirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi, katere je treba vnaprej plačati se računajo po dogovoru. — Izdaja konsorcij „Goriške Straže“. Odgovorni urednik: Franc Novak. Tiska: „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Vprašanje našim socialistom in komunistom.

Politični program socialistične in komunistične stranke obsega med drugim tudi načelo enakopravnosti in enakovrednosti vseh narodnosti. Ravno na to načelo se sklicujejo slovenski socialisti in komunisti, ako se jim očita, da so vstopili v italijansko politično stranko. Njihovi voditelji se postavljajo na stališče, da sta edino le ti dve stranki v narodnem in jezikovnem oziru pravični in, da bosta pripomogli Slovencem do enakopravnosti in enakovrednosti jezika. Mnogo pristašev sta ti dve stranki pridobili zase, ker so se dali prepričati, da bo slovenski jezik enakopraven z italijanskim. To je teorija!

Poglejmo, kako se to načelo v praksi izvaja. Okrajna bolnišnica blagajna v Gorici in zavarovalnica zoper nezgode v Trstu, sta bili pred in po vojni in se še sedaj nahajata popolnoma v socialističnih in komunističnih rokah; vsaj veliko večino odbora tvorijo pristaši imenovanih strank. Tu bi imeli prav levo priliko, da bi tudi dejansko izvajali svoj program in, da bi smatrali slovenski jezik za enakopravnega z italijanskim. Toda o tem ničesar ne vidimo! Pred začetkom svetovne vojne sta imenovana zavoda pošiljala v slovenske kraje tiskovine, plačilne naloge in izvršilne predloge sestavljene v slovenskem jeziku. Po vojni se je to postopanje spremenilo! Človeškim strankam

pošiljajo tiskovine, sestavljene v izključno italijanskem jeziku. Le kdor vrne te tiskovine, ter zahteva slovenske, jih morda še vdobi. Plačilni nalogi in izvršilni predlogi so podani izključno le v italijanskem jeziku, tako da mnogo strank niti ne razume zahtev zavoda.

Na tem primeru se vidi toraj, kako izvajata socialistična in komunistična stranka načelo o enakopravnosti slovenskega jezika. Žalostno je, da se Slovencem, ki so člani teh strank, še niso odprle oči. Sprevideti bi morali, da škodujejo le svojemu narodu, ako ti dve stranki podpirajo.

V Gorici obstoja deželni hipotekni zavod, kateri je pred vojno uradoval s slovenskim delom dežele izključno le v slovenskem jeziku. Po vojni je slovenski jezik popolnoma izginil iz urada. Slovenske stranke dobivajo opomine, izvršilne predloge, zadolžnice, sestavljene v italijanskem jeziku. Ako pomislimo, da so voditelji in uradniki tega zavoda italijanski nacionalisti, je bilo pričakovati vsled njihove narodne nestrpnosti tako zatiranje našega jezika.

Dovoljujem si samo staviti na slovenske socialiste in komuniste vprašanje: v čem se razlikuje socialistični in komunistični internacionalizem od italijanskega nacionalizma?

R-r

Gospodinjski tečaj!

Kaj, da bi sedaj dekleta hodila v šolo in pa kmečke neveste, ki imajo pušle pripravljene za fanta? Kuhalnice v roke dekletom, ne pa bukve!

Je že prav, kuhalnice v roke in pa šivanko. — Če znaš kuhati in šivati! Če ne, pa ne! Gospodinjski tečaji skrbijo za to, da se dekleta navadijo dobro gospodinjiti: Kuhati, krpiti, krojiti in šivati obleko in perilo, kolikor je za dom potrebno; slišijo tudi kaj novega, kako je treba skrbeti za živino, kako ravnati z mlekom, sadjem itd. Dobijo nekaj pouka, kako si varovati zdravje, kako skrbeti za zdravje dojenčkov in otrok. Na kratko povedano, zelo mnogo se deleta naučijo že pri domačem ognjišču; to pa, kar so se naučile od matere, spopolnijo v gospodinjskem tečaju. Kedaj naj bi se taki tečaji vršili? V zimskih mesecih, ko je manj kmetijskega dela. Kje naj se vršijo? V večjih kmetijskih krajih, tako da so dekleta čez dan v tečaju, proti večeru pa morejo iti domov. Najboljši prostor da navadno ljudska šola. Tako je urejeno v Sloveniji in gre dobro.

Lepo in potrebno je to, a za take tečaje je treba imeti tri reči: denar, lire in še nekaj tisočakov povrhu. Kdo bo plačeval učiteljice, kdo bo oskrboval kuhinjo, od kje denar za šivalne stroje, perilnico itd.? — **Drugod plačuje vse stroške avtonomna oblast, to je: deželni ali pokrajinski odbor.** Tudi v naši deželi je pred vojno deželni odbor dajal podpore za gospodinjske tečaje. Zdaj o tem ne slišimo več. Plačujemo davke, a za izobrazbo naših deklet ne dobimo več niti ene strganje lire. Tu bo treba zastaviti sile. Može,

ki vodijo komisariat za avtonomne zadeve, so pokazali včasih precej zmisla in pravičnosti za potrebe našega kmeta. Naj tudi sedaj v tem vprašanju pokažejo dobro voljo; zganejo naj se predvsem tudi slovenski zastopniki v sosvetu za avtonomne zadeve.

To bo za prvo silo, dokler ne dobimo avtonomije, to je: deželnega zbora. **Kmetje bodo v deželnem zboru sami po svoji zdravi pameti znali skrbeti, da se dvigne kmečki stan.** Tam bodo mogli odločiti, kako naj se obrne deželni denar v prid živinoreje, vinogradništva, sadjarjeje itd. Pa tudi zato bodo znali skrbeti, da dobijo naše hiše gospodinje, ki bodo v teh vedno dražjih časih znale z varčnostjo in pridnostjo podpirati vso družino.

Treba je hitro na delo. Letošnjo zimo bi se morali prvi tečajji že odpreti. Opozorjamo našega poslanca g. Ščeka, ki se posebno briga za gospodarska vprašanja, na to važno zadevo. Dobro bi tudi bilo, če bi se v tej zadevi oglasile gospodinje in učiteljice. Tudi naši spoštovani župani, ki se posebno na Tolminkem dobro gibljejo, bodo imeli važno besedo pri tem vprašanju. Kdor trka, se mu bo odprlo; naj potrkajo na prava vrata vsi, ki jim je kmetijski stan ljub!

Slovinci!
Ne pozabite naših bratov v Istri! Nabirajte ob vsaki priliki!

FR. LOČNIŠKAR:

Naši grehi.

ŠESTINDVAJSETI PRIZOR.

Prejšnji. Sturm.

Sturm (vstopi, ko mu od zunaj odpre Marjetka vrata). Oprostite, prosim, če motim. Klanjam se, klanjam se! (Ponuja Orehku roko, a ta se ne meni zani.) Čudno, čudno! Ne razumeti!

Pavla (jokaje proti njemu). Moj Avgust!

Oreh. Gospod Sturm, nič se ne čudite. Mi smo danes drugačnega mnenja kot smo bili včeraj — in s poroko ne bo nič. To si izbijte iz glave. Moja hči nima niti vinarja dote, pač pa še nekaj dolga na vesti.

Sturm. Ponižno prositi, gospod Orehek, jaz nič razumeti.

Oreh. Jaz tudi ne, posebno šale ne. Kadar boste imeli veliko trgovino, ki bo pa res Vaša, potem bomo morda šele začeli govoriti, če se boste izkazali, da ste

v vseh ozirih mož na mestu. Do tega časa pa je najbolj zdravo za Vas, da ne prestopite več praga moje hiše.

Urša. Okrutnež! Tako grdo delaš s svojimi otroki. (Joka.)

Oreh. Potulhe ne trpim, Urša! Gospod Sturm, prosim, da gieste. Z Bogom!

Sturm (jeclja). Nesramnost! To si zapomni!

Oreh. Zapišite si magari za ušesa! **Sturm** (jezno odide).

SEDEMINDVAJSETI PRIZOR.

Prejšnji brez Sturma.

Urša in Pavla (jokata glasno).

Urša. Popolnoma nas boš uničil.

Oreh. Da ne boste ve mene in sebe.

Pavla. Nisem mislila, da ste taki, oče! V vodo skočim od sramote.

Oreh. Boš hitro spet zunaj; voda je mokra in mrzla.

Urša. Tega ne prenesem! Ti nisi ne mož, ne oče svojim otrokom!

Minister Raineri v Gorici.

Goričani so porabili priložnost, da so se predstavili ministru Raineriju v torek, 12. t. m. na tukajšnjem magistratu in mu predložili nekaj svojih želj. Naš poslanec, dr. Podgornik, je predstavil zastopnike »Županske zveze«. Zadrug za vojne oškodovance in »Goriške zveze«. V prvi vrsti se je povdarjala potreba, da se tako uredi poslovanje pristojnih oblasti, da se likvidacija vojne odškodnine koliko mogoče pospeši. Grajala se je **dosedanja praksa**, da slovensko pisane prošnje se niso upoštevale kakor italijanske. G. minister je z zanimanjem poslušal ta izvajanja in rekel, da bo pač stvar deželnih činiteljev, da se to uredi, glede vprašanja jezika morajo biti popolnoma nepristranski in jih rešiti najsi bodo italijanske, nemške ali slovenske. Nato so ga prosili zastopniki Goriške zveze, naj se zavzame pri Zakladnem ministerstvu, da naše zadrugništvo vendar enkrat dobi izmenjavo avstro-ogrske valute po 60%, kar bi gotovo imelo veliko važnost pri obnovitvi naše dežele. G. minister je pokazal tudi v tej zadevi živo zanimanje, kar so dokazovala njegova stvarna vprašanja. O vseh teh stvareh so zastopniki izročili pismene spomenice, ki jih je g. minister osebno prevzel, nakar je vse zelo prijazno odslužil.

O tem smo prejeli še drugo poročilo ki slove:

Včeraj ob 10½ se je prigrasila k avdienci deputacija: gg. Saunig kot predsednik in Rijavec kot tajnik »Zveze slov. županstev« ter Vižintin R., kot zastopnik Zadrug voj. oškodovancev. Deputacijo je vodil državni poslanec g. dr. Karl Podgornik.

Minister Raineri je prišel v ponedeljek zjutraj v Gorico, da se na lastne oči prepriča o stanju vspostavitvenih del. V ponedeljek pop. se je vozil po soški dolini,

Delovanje naših poslancev v Rimu.

Poslanec Šček je bil sprejet v avdienci od kardinala državnega tajnika v Vatikanu em. Gasparri-ja. Izročil mu je spomenico, v kateri izraža željo slovenskega ljudstva na Primorskem, da se ustanovi za Slovence v Italiji samostojna škofija, kar bo pripomoglo k miru. Samostojna škofija bodi odvisna direktno od Sv. Stolice in imej samo domačo duhovščino. Paralelno s tem seveda se ustanovi za vse primorske laške vernike tudi ena škofija. Nadalje je izročil spomenico, v kateri pravi, da tirja pravičnost, da zahtevajo verniki in pastirji, da se preganjanim duhovnikom v Istri, ki so trpeli gmotne škode, povrne vse izgubljeno imetje. Cerkvena oblast pomagaj, da zmaga pravična zahteva.

Poslanec Šček je izročil novemu ministrskemu predsedniku in raznim ministrom ter načelnikom vseh strank, zastopanih v zbornici, spomenico, v kateri tir-

kjer je sprejemal župane iz porušeni krajev. V torek zjutraj si je ogledoval neke kraje v Furlaniji, nakar je od 10—12 sprejemal na goriškem magistratu razne deputacije, med temi kakor že omenjeno, tudi imenovano deputacijo. Državni poslanec je deputacijo predstavil ter na kratko obrazložil nekaj točk spomenice, katero je končno g. Saunig izročil ministru. Spomenica vsebuje različne zahteve in želje glede pospešitve obnovitvenih del, zlasti omenja nevtemeljeno zavračanje slovenskih cenilnih operatov od strani finančne oblasti; nadalje počasno financiranje že ustanovljenih zadrug voj. oškodovancev; počasno izplačevanje voj. odškodnin na premičnine in škodljivo sklepanje konkordatov potom privatnih tvrdk ter na naj se že enkrat določi, kdaj se bodo plačevale 3% obresti.

Spomenica omenja tudi semena, odana od bivše vlade našemu ljudstvu, omenja obdačevanje porušeni hiš in zemljišč itd.

Spomenica se priobči v prih. številki v celoti.

Minister se je živo zanimal za poročilo g. poslancev. Pri točki o slovenskih cenitvenih operatov je izjavil: »Prošnje za voj. oškodnino, z vsemi prilogami in dokumenti, naj si bodo vložene v ital. slovenskem ali nemškem jeziku, ne smejo biti ovira rednemu reševanju istih; vsled tega ne smejo stranke trpeti nobene škode radi zavlačevanja, ker smo vsi italijanski državljani, ki uživamo enake pravice«. Po 20 minutni avdienci se je deputacija poslovila od ministra, ki ji je še obljubil, da bo skušal vse nedostatke, navedene v spomenici, popraviti.

To je bil prvi slučaj, da so stopile naše korporacije v direkten stik z zastopnikom naše vlade.

ja, da se takoj in brez odloga uresničijo te-le želje primorskega naroda:

1. Naj se takoj izplača po vojni oškodovanim vsa vojna odškodnina.
2. Naj se takoj odpro vse zaprte šole.
3. Naj se jetniki, ki trpijo v preiskovalnih zaporih, takoj zasljišijo.
4. Naj se razpišejo čimprej občinske volitve, sicer pojde občinsko gospodarstvo pozlo.

Poljedelski minister Angel Mauri je obljubil, da si v najkrajšem času ogleda naše kraje in se prepriča o potrebah, ki tarejo naše ljudstvo.

Slednjič je poslanec Šček zainteresiral poslance iz Primorske vseh strank ter jih prepričal, da treba skupno nastopiti v vprašanju vinske krize, ki postaja čimdalje hušja na Primorskem. Sklenili so, da se informirajo pri vinogradnikih in da se ob novem zasedanju naredijo potrebni koraki pri vladi.

Oreh. Račun!

Marjetka (bolestno:) Papá!

Oreh. Ne več papa, ampak oče. Le pridi še ti, da slišite vse moj trden sklep.

Marjetka. Jaz ne razumem tega. (Začne tudi jokati.)

Oreh. Boš kmalu razumela. Samo tole homo sklenili: Kar imate tegale lepoticja po stenah, prstih, ušesih in tako dalje, bomo takoj prodali.

Vse tri. Jejmene, jejmene, oče, oče...

Oreh. Potem bomo pa trdo delali, tako kot se dela v ameriških rudnikih, da poravnamo skupno vaše dolgove in se spokorimo za grehe vojnih časov.

Urša. Ah, vse bo končano!

Oreh. Vse, kar je nezdravega za nas in naš narod. Tako hočemo mi, pravi očetje!

Zavesa pade.

Oreh. Zdaj mi je pa dovolj! Namesto, da bi jaz govoril, šele vedve iztezata jezik. O, vem vse in sram me je ter hudo, da sem tvegaj svoje zdravje in življenje za vas, ki se niste izkazale vredne moje ljubezni. Zapravile ste mi s svojo potratnostjo in s svojimi razvadami skoro vse, kar sem v dolgi suženjski službi pod zemljo pristradal. In zdaj me na vsakem vogalu kdo ustavi in terja. Povrhu mi pa vlačite v hišo še ljudi, ki niso našega rodu in poštenja ter imajo bogvekake namene.

Pavla (zase.) Oh, vse že ve!

Urša (zase.) Izdani smo. (Boli mehko Orehu:) Ljubi Štefan, ne zameri, bili so taki časi.

Oreh. Zdaj se začno pa drugačni.

OSEMINDVAJSETI PRIZOR.

Prejšnji. Marjetka.

Marjetka (vstopi preplašena.) Kaj pa imate vendar?

Nova vlada.

O novi Bonomijevi vladi mnogo pišejo. Vsi, skoro brez izjeme prorokujejo kratko življenje, takole nekako do jeseni. Oni si žele nazaj Giolittija. Značilno je, da so se socialisti začeli nagibati k misli, da bi sodelovali v vladi. K temu jih silijo važne stvari.

Največji cilj socialistične stranke obstaja danes v tem, da ostanejo niene vrste neomajne in nezlomljive. Kako naj to doseže, kako naj vrže ob tla fašizem, ki ima indirektno podporo v vladi? Edina pot je, da gredo socialisti v vlado in vzamejo v roke oblast. Če pride državna moč v njihove roke, se zruši najmočnejša opora fašizma. Socialistom ni treba drugega, nego da spravijo do veljave strogost zakona, in njihov najbolj nevaren, najbolj strupen sovražnik se zgrudi strt na tla. To morejo le storiti, ako so v vladi. Zato ni nobenega dvoma, da bomo v kratkem času videli na vladni klopi socialiste.

Vendar čez noč ne morejo stopiti v vlado. Zato se je omogočila prehodna in popolnari niso dali vanjo svojih najboljših mož. Obljubljeno ji je tedaj že vnaprej kratko življenje.

Kaj naj rečemo o novi vladi mi — pravi »Edinost«:

Res je, da za Giolittijevo vlado nimamo najmanjšega povoda žalovati. Po to vlado smo doživeli grozote, ki jih ne srečujemo niti v časih najhujših turških grozot. S krvavimi črkami bo zapisano ime Giolittija v zgodovini primorskih Jugoslovenov. Vendar mislimo, da se tudi nove vlade ne moremo veseliti. Niti najmanjšega upanja ne moremo gojiti, da bi se zadržanje nove vlade spremenilo. Ministrstvo za »osvobodjene pokrajine«, ki nosi za vse krivce in za vsa grozodejstva polno težo odgovornosti na svojih plečih, ostane neizpremenjen. Mož, ki je načeloval uradu pod Giolittijem in gledal z največjo brezbriznostjo zločince, ki so se godili nad našim ljudstvom, ostane na svojem mestu. Poslal je že našim »osvobodjenim« krajem svoj pozdrav, ki se glasi kakor zasmehovanje: »Delo, ki smo ga s trdnimi nameni začeli, se krepko nadaljuje in dano je gotovo jamstvo, da se bo uspešno dovršilo. Naprošam Vašo Ekszellenco, da sporočite ljudstvu to moje voščilo.«

Gospod Raineri naj bo zagotovljen, da si bo naše ljudstvo njegovo voščilo znalo prav dobro vtisniti v spomin. In kakor so vsi naši poslanci izrekli v parlamentu v imenu ljudstva Giolittijevi vladi nezaupnico, tako bodo storili tudi v vlado, ki hoče Giolittijevo delo »krepko nadaljevati«. Tako vlado bo ljudstvo odklanjalo in naši poslanci jo bodo na celi črti pobijali.

Števerjan.

Vsa naša Brda in goriško okolico opozarjamo na bogati vspeh, po katerem se bo dne 24. julija vršila slavnostna otvoritev našega novega odra. — 1. Ob 4. uri pop. sprejem gostov pri slavoloku. Nato skupni odhod na slavnostni prostor, na čelu s polnoštevilno kojsčansko godbo. — 2. Blagoslovitev odra. — 3. Slavnostni govor. Govori g. pisatelja France Bevk. — 4. Liadov: »Vozle rečki«, poje pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. — 4. Volarič: »Mogočna pesen«, poje pevski zbor iz Bilj. — 6. Aljaž: »Na dan«, poje moški pevski zbor iz Mirna. — 7. Komel: »Ljubezen do domovine«, poje pevski zbor iz Štandreža. — 8. Volarič: »Izgubljeni cvet«, poje moški pevski zbor iz Medane. — 9. Sattner: »Oj z Bogom ti planinski svet«, poje glasbeno društvo iz Kojskega. — 10. Udarja polnoštevilni tamburaški iz Štandreža. — 11. »Ves dan je pri oknu stala«, poje pevski zbor iz

Kres v Trstu.

Danes je preteklo leto dni, ko je zagorel v Trstu eden najgroznejših kresov za tržaške slovence in za primorske Jugoslovence sploh, ko je razdivjana množica, da rabimo najmilejši izraz, v svoji besnosti zažgala »Balkan« v Trstu. Tedaj je bila dana prva odločna parola za boj proti našemu plemenu. Tedaj, v teh žarkih plamenih, ki so besno razsvetljevali okolico, smo zagledali strašno zarjo novih dni, ki so se po svoji podobnosti vrstili drug za drugim. To je bil začetek dela one organizacije, ki je igrala tako kruto vlogo v našem javnem življenju.

Saj se sami niso zavedali, kaj so tedaj storili. Niso vedeli, da so podrl ptičiam gnezdo, ki niso potem vedele ne kam ne kod. Bila je na tleh največičastnejša stavba našega naroda, streha vseh naših narodnih kulturnih naprav, jedro našega družabnega življenja.

Vse to je bilo v enem večeru vničeno. Množica se je radovala na ljudmi, ki so skakali iz nadstropij, radovala se je nad plamen, ki so vničevali človeško, s trudom pridobljeno premoženje. Naši ljudje so bili striti, tiščali so se med množico in s solzami v očeh gledali nepopisno gorje.

In mesto veličastne stavbe stoji danes na istem mestu ogromna lobanja, ki

Gonjač. — 12. Slovenska govornica. Deklamacija. — 13. Koroške narodne pesmi, poje pevski zbor iz Vipolže. — 14. Udarja tamburaški zbor iz Štandreža. — 15. Laharnar: »Potoki tecite«, poje pevski zbor iz Dol. Cerovega. — 16. Vodopivec: »Ti plakaš«, poje števerjanski zbor. — 17. Bartel: »Oj planine«, poje pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. — 18. »Naša kri«: Franc Finžgar. — Drama v štirih dejanjih. — Igrajo števerjanski diletantje. — Po veselici prosta zabava: srečolov, šaljiva pošta, cvetlični trg. — Umetni ogled. — Med odmori in pri prosti zabavi svira kojsčanska godba. — Del čistega dobička je namenjen za nesrečno Istro. — Ljubitelji petja in lepe zabave iz mesta in dežele prihitite k nam dne 24. t. m.! Ta dan boste našli v Števerjanu zbrano večino bratških narodnih društev, ki bodo nam prišla pomagat, da položimo temeljni kamen novemu »briškemu jezcu«. Jez skupnega in vzajemnega kulturnega dela naj bo slehernemu Bricu najsvetejša narodna dolžnost. Zatorej naj vsak naroden Bric pride 24. t. m. v Števerjan.

Da se pojmi razčistijo

Ta članek je prinesla »Edinost« in se bavi z našim člankom o volitvah v Trstu. Ker nam gre za stvar, ga bralcem lojalno priobčujemo, da sodi:

»Razumljivo je, da se je po volitvah mnoge govorilo o volitvah in da se o njih še danes govori. Razumljivo je to pred vsem pri našem zrelem, zavednem ljudstvu in prav je tako: saj dobra, pametna kritika je izraz dobre volje in če je kritika prava in pravična in na mestu, tudi koristi. Prve dni takoj po volitvah so bili glavni predmet pogovorov in kritik nasilni dogodki v Istri in v Trstu. Sedaj pa, ko se je prva razburjenost podela, se oglašajo sem ter tje tudi kritike, ki imajo drugo smer, kritike, ki se ne bavijo več z delovanjem ali bolj nasilstvi drugih, ampak imajo za predmet naše lastno delovanje. Tu ne bo škodilo, če se oglašajo na kritiko protikritika, da tako razbistimo pojme in iz kritike črpamo tisto korist, ki jo mora imeti pred očmi vsakdo, kdorkoli prime za pero, da piše o naših razmerah.

Naš vrli sobojevnik, »Goriška Straža«, se v eni svojih zadnjih števil bavi s tržaškimi volitvami in z delom ter pripravami, ki so izšle od Jugoslovanske narodne stranke. Če se gleda od daleč na tržaške volitve, če se primerja naš uspeh pri teh volitvah z našimi volilnimi uspehi, ki smo jih imeli pred vojno, in pred vsem, če se gleda na tržaške volitve z goriškimi očmi — na Goriškem je bilo volilno delo nerazmerno lažje — je naravno, da se lahko pride do sklepa, da pomenja naš uspeh na Tržaškem pravzaprav neuspeh. Do takega zaključka prihaja nekako tudi »Goriška Straža« in kot list, ki ima dobro voljo, išče takoj tudi vzroke, da bi se za bodočnost popravili sedanji nedostaki. Za glavne vzroke našega »neuspeha« smatra »Goriška Straža« pomanjkanje volilnih shodov in pomanjkanje programa ter zahteva naravnost, naj bi se v Trstu nastopilo z avtonomističnim programom, ker bi se s tem gotovo pridobilo kakih 3000 komunističnih glasov.

Glede shodov navaja »Goriška Straža« kot dokaz za svojo trditev, in ima navidezno prav, da je oddal Škedeni največ glasov, ker je bil tam shod. O tem shodu je »Goriška Straža« zvedela, ker je o njem poročala »Edinost«. Naj povemo »Goriški Straži«, da so se vršili malone po vseh okoličanskih vaseh shodi, med katerimi je bil shod v Škedenju eden najslabše uspeh. Goriški list bi moral vedeti, kakšna atmosfera je vladala v Trstu za časa volitev; — vsa druga nego v solčni Goriški. — moral bi vedeti, da je bilo vse delovanje tajno, niti eden shod se ni prej napovedal v listu, a o mnogih se iz teletnih razlogov ni poročalo. Goriški list gotovo

zre z očrnelimi globinami v človeka in mu daje novih sil.

Da, povem vam, kadarkoli postanem mladen v svojem srcu in je moja volja šibka, se podam na oni trg in pogledam na lobanjo naše sramote in bolečine in kakor bi mi zavrela kri, se mi povrne sočutje in ljubezen v srcu, moč mi šine v ude. In Bog mi je priča, da so ravno te razvaline vzrok te ali one bridke besede, ki sem jo napisal na račun nerazsodne in krivične, slabo poučene in krivo vzgojene množice, ki nam je storila krivico.

In če sem trdil že enkrat, lahko ponovim še danes besede, da je slab Jugosloven oni, ki gre mimo tega poslopja in mu solza ne zaigra v očeh ter ne izreče tihe prispege. Ravnotako je tudi slab Italijan oni, ki gre mimo in mu rdečica sramu ne obilice obraza.

Tako je in ni drugače. Ta spomenik naše bolesti in našega preganjanja naj nam vlije novega poguma in zavedajmo se, da če nam so tudi razdrli gnezdo, mi še živimo; nas niso mogli ubiti, niti telesa niti naše ljubezni do rodu, našega jezika in naših običajev, samo podžgali.

ampak so s tem strašnim plamenom vse Bogve, kdo je več izgubil ob strašnem kresu v Trstu — mi ali oni. Več pokaže bodočnost!

ve, da tržaški komunisti niso imeli nobenega shoda, vsaj v javnost ni prodrl glas o kakem njihovem shodu; temu gotovo ni krivo pomanjkanje dobre volje se strani njihovega vodstva, ampak krivo so bile razmere. V Trstu so bili shodi, ki niso bili blokovski ali republikanski, nevarno podjetje. V mnogih krajih, kjer smo nameravali prirediti shode, so krajevni činitelji prosili, dokler nas niso preprosili, da se shodi ne prirede, ker niso hoteli prevzeti nase odgovornosti za nevarnost, v katero bi utegnili spraviti udeležence. Povsod se je naglašalo, da shodov tudi treba ni, ker naši volilci vedo, kaj je njihova dolžnost. Prepričani smo, da je res tudi za tržaške volilce žaljivo, če se o njih misli, da so potrebni shodi z vsemi bobnečimi pritiskalnimi, da spoznajo, kaj je njihova dolžnost. Vsak naš volilec je dobro vedel, kaj je njegova naloga in če bi bilo šlo po naših sekcijah v Sv. Križu, na Opčinah, v Gropladi, Barkovljah, Rojanu, Sv. Ivanu itd. vse gladko brez nasilnih incidentov, bi bili videli še drugačne izide kakor v Škedenju; če ne radi drugega, vsaj radi tega, ker so po vseh teh sekcijah bili — tudi shodi.

»Zahteva, naj bi bili mi nastopili v Trstu z avtonomističnim programom, tudi priča, da jo je postavil Goričan, na Goriškem, kjer vsak slovenski volilec ve, da smo v večini, se lahko zahteva avtonomija in taka zahteva volilce tudi gotovo pridobi za se. Toda v Trstu? Če zahtevamo tu avtonomijo, pomenja to, da nočemo, da nas vladajo Italijani v Rimu, temveč Italijani v Trstu. Kaj je boljše, odnosno slabše, nočemo raziskovati: tisti v Rimu so če ne drugega nekoliko bolj daleč in prosti mnogih krajevnih vplivov. Ne verujemo nikakor, da bi zahteva po avtonomiji kar naenkrat spreobrnila 3000 slovenskih komunističnih delavcev. Le po vstrajnem delu in prepričevanju se bo naš delavec povrnil zopet v narodne vrste, in to ne »en bloc«, ampak polgoma, kakor narava sploh ne pozna skokov.

Hoteli smo se, sine ira et studio — prav na kratko pogovoriti z našim goriškim tovarišem. Naj ga zagotovimo, da že sedaj mislimo in delamo na to, kako bi svoj uspeh pri prihodnjih volitvah povečali. Na vsak način se zaljubljujemo za njegovo zanimanje.

Zadruga vojnih oškodovancev.

To vprašanje je tako važno, da smatramo za potrebno večkrat opozoriti nanj naše oškodovance. Neobhodno je, da bo javnost poučena o bistvu tega združenja, ki postavijo obnovo naše dežele na drugo, gospodarski boljše podlago od dosežane. Naj še sledi tukaj le par priporočil o načinu financiranja zadruge in izplačevanju predujnov posameznim oškodovancem.

Večino — ako ne vse — do sedaj izvršenih obnovitev stavb so opravila posamezna stavbna podjetja, na podlagi poblastila, ki ga je dala prizadeta stranka stavbenemu podjetju in naj je bil ta zabeležen ali pa zidarska zadruga. Podjetje je potem napravilo vse korake, da se je poslojpe vzpostavilo, ne da bi imel oškodovanec sam odločilne besede pri obnovenem delu.

Poslovanje pri zadrugah vojnih oškodovancev pa je drugačno in smer od temelja drugačna. Zadruga potegne denar na račun člana — oškodovanca, in sicer tako da je ta denar pravzaprav v rokali oškodovanca samega in da more član sam po lastnem seveda pametnem preudaru, razpolagati z njim. (Načelnostvo zadruge pazi le na to, da se denar pravilno porabi, to je za vzpostavljajanje porušeni stavb.) Iz tega sledi, da ima član — z denarjem v roki — popolnoma prosto roko pri izbiranju podjetja, ki naj mu obnovi stavbo, vsled česar mu je omogočeno, z ozirom na konkurenco, ki že vlada na stavbnem trgu, doseči razne ugodnosti zase in za izboljšanje porušeni predmetov pri obnavljanju.

Druga možnost, ki jo nudi zadruga oškodovancu in ki je brezdvomno velikega gospodarskega pomena, je ta, da si more član lahko v lastni režiji (to je ne da bi delo oddal podjetniku) izvršiti vse obnavljanje. Seveda ni vsak za to, ali kdor hoče in ima n. pr. vozno živino, odraščene delavce v hiši itd., to lahko napravi sam vse in sicer na precejšnjo svojo korist. Gotovo je, da bo, če prav nič drugega, vsaj njegovo delo dobro ali lahko rečemo, prav dobro plačano, posebno v takih porušeni krajih, kjer dobava materiala ni združena s prevoznimi in drugimi težkocami.

Ne bo odveč, ako bi prizadeti razmišljali o tem, posebno pa o zadnji točki. Kdor zna čitati med vrstami, spozna, kako velikega gospodarskega in še kakega drugega pomena je to vprašanje za naš narod.

Sodeležnost stavbenih delavcev na dobičku.

Iz Števerjana. V Števerjanu so ustanovili po vojni oškodovani posestniki stavbeno zadrugo, ki je po ustroju prva v deželi. Gotovo bo

ta zadruga vzbudila občno zanimanje med vojnimi oškodovanci in delavci. V bistvu si je postavila zadruga dvojen cilj: Prvič delati na to, da dobiček stavbinskih podjetij ne bo odhajal iz dežele ter se bo delil med domače posestnike in delavce goriške dežele. Drugič, skrbeti zato, da se bo posestniku pripadajoči del dobička porabil v zadrugne svrhe. Po zadrugnem poslovanju se čisti dobiček zadruge deli v enakem razmerju med delavci in delodajalci. Pri zadrugi zaposleno delavstvo si izvoli svoj odbor, ki posreduje med obema činiteljema, nadzira knjigovodstvo ter razdeli delavcem pripadajoči dobiček no ključu, ki ga določi delavski zbor. Potom zadruge vojnih oškodovancev za zgradbo hiš prejeje predujnov odstopijo vojni oškodovanci stavbeni zadrugi in jo na ta način financirajo. Za vloge plačuje zadruga prvega pol leta 6%, za naslednja nolevična leta po 4½%. Obresti teko tolkoko časa, dokler se denarja ne vziha v posestnikovo stavbo. Posestniki ne smejo dvigniti svojega deleža na dobičku, ker se ta ves steka v fond za ustanovitev vinarne in eksportne zadruge. Ta pot je brezdvomno najboljša, zato da se naše ljudstvo vzgoji v zadrugništvu, ki je spremenjenega položaja edina rešitev za našega kmeta in delavca. Prepričani smo, da bodo temu vzgledu sledile še druge občine po naši deželi. Zidarji iz goriške dežele, ki žele dobiti delo pri zadrugi, naj se obrnejo do tehničnega voditelja inženirja g. E. Ličarja v Gorici, Via Seniole št. 8 II., ali pa naravnost na »Stavbeno Zadrugo vojnih oškodovancev v Števerjanu«.

Dopisi.

Iz Sturij pri Aidovščini. Tudi pri nas je bila svetovna nevihta vse društveno življenje in zlo, ki so jo pripravili evropski mogotci, je razteplo naše mlade nadebučne moči po svetu ter jim potisnilo v roke bombe, puške in bodala ter jih preobleklo v cape-uniforme sramotne za svobodnega človeka 20. stoletja. Bati se je bilo, da popolnoma propade že več let obstoječe »Kat. slov. izobraževalno društvo« sedaj »Slov. izobraževalno društvo«, ki je bilo žarišče vsega kulturnega stremljenja naše občine, odražajočega se posebno v pogostih in vzornih nastopih nekdaš po vipavski dolini občeznanih naših pevcev in tamburašev.

Po zlomu osvovražene donavske mornarije so se vrnili naši mladeži in mošje, ne sicer vsi, ker nekaj jih krije tuja zemlja, drugi pa so prinesli s seboj kal za naš rod tostran Julijskih Alp skrajno škodljive in nevarne bolezni »prenapete rdeče internacionale«. — mi bi ji rekli po naše narodna brezbriznost. Tako so nastale v našem društvenem življenju vrzeli, ki so jih pa izpolnili naši mladi dela in uka željni fantje. Po prenehanem brezobzirnem gospodstvu voj. zasedbenih oblastih se je po tako dolgem molku pod vodstvom našega občeprijateljstva g. Zupnika zmet oglasila naša krasna in milodoneča slovenska pesem, pod vodstvom g. Ant. Breclja so pa zopet zavzele ob izvajanju naših vrlih tamburašev »Slov. strune«, zašumeli »Savski valovi« in zadonele hrvatske narodne pesmi.

V nedeljo, dne 17. t. m. priredi tuk. »Slov. izobr. društvo« ob 4. uri popoldne v prostorih g. J. Čermela veselico, z živim in bogatim sporedom: Igra, petje, tamburanje, prosta zabava. — Med točkami udarja tamburaški zbor. Pridite, dragi rojaki, v nedeljo v Sturije, da se razvedrite ob zvokih naše slov. pesmi ter pozabite za hip na vsakdanje skrbi, kdor si želi že vnaprej zagotoviti sedež, naj blagovoli to pravočasno sporočiti odboru. Za narodno-obrambni sklad so nabrali naši fantje in dekleta 1100 lir, ki so naložene pri hranilnici in posojilnici. Slap pri Vipavi. Čast zavednim Sturcem: nabiral-kam in nabiralcem pa najsrčnejša zahvala za njih trud in požrtvovalnost.

Iz Devina. Postopanja devinskih orožnikov ne moremo razumeti. Celo naše bralno in pevsko društvo »Ladja« jim ne da miru. Ne da bi imeli povod, so zaplenili društveno zastavo. Še boli se moramo čuditi devinskim orožnikom, če pomislimo, da ne spoštujemo temeljnega, ustavnega zakona kraljevine Italije. Ustava pravi, da je vsak državljani gospodar v svoji hiši. Devinski orožniki pa preiskujejo hiše italijanskih državljanov in pobirajo v slovenskih hišah goriške kole-darje! Tega postopanja v resnici ni mogoče razumeti. Ali bi ne bilo na mestu, da poskrbi višja oblast za potrebni pouk, tudi v tem oziru?

Iz Sv. Lucije. — Dne 3. julija i priredila tuk. »Nar. Čitalnica« narodno prireditev, ki je vsestransko dobro uspe-la. V Mikuževi dvorani se je zbralo toliko občinstva iz vseh bližnjih vasi, da je bil slednji kotiček zaseden, kar nam daje zagotovilo, da se narodni čut v povojni dobi globoko razrašča v našem narodu. Pri tej priliki ne smemo prezreti dejstva, da je namen vseh narodnih prireditev vzbujati in vzgajati poleg narodnega čustvovanja tudi čut do lepega ter dvigati ljudstvo in moralne propalosti na višek duševnih do-

DOBRO BLAGO po najnižjih konkurenčnih cenah

vsled mnoge prodaje

nakupi vsakteri, meščan ali vaščan in vsakega stanu le pri dobro znani domači tvrdki

KUŠTRIN & MARMOLJA,
GORICA, ulica Carducci 25,

trgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov.

Domača tvrdka
EVGEN RAJER

Gorica, Šolska ulica 8

priporoča svojo zalogo pristnih domačih in tujih

vin, žganja, likerjev itd.

Postrežba točna - Cene zmerne.

Knjigarna Kat. Tisk. društva

GORICA
MONTOVA HIŠA

Bogata zaloga papirja in vseh pisarniških potrebščin. Slovenske leposlovne, mašne in šolske knjige vedno v veliki izbori. Velika izbor nabožnih in drugih slik v okvirjih in brez okvirjev. Pomnoževalne aparate „Hektograf“. Prozorne papirje za načrte in papir (Lichtpaus) za stavbene mojstre, tuši iz tovarne Günther Wagner, svinčniki Koh-i-nor in drugi iz tovarne Hardtmuth, vse v bogati izbori, cene brez konkurence. — Prodaja na drobno in na debelo. — Sprejemamo naročila pečatov.

Trgovina v ulici Carducci 2.

Gostilna
pri „BELEM ZAJCU“

v Gorici

Shajališče okoličanov in meščanov. Postrežba s svežimi domačimi, mrzlimi in gorkimi jedili ter z izvrstnim vitpavcem, bricem in s črnino. Za obilen obisk se priporoča JOS. MOLAR, restavrater.

Pozor na domačo tvrdko!
Franco Saunig Gorica, Búsposka ulica
sedaj via Carducci št. 25 blizu Korna
Naznanja slavnemu občinstvu, da je zopet došla velika izbira šivalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje iz najboljših nemških tovarov, katere jamčim do 10 let. Dalje velika izbira dvokoles PUGH in drugih tovarov. Izjemno prodajam tudi na obroke. Ceniki na zahtevo poštnine prosti. Lastna mehanična delavnica.
Priporoča se:
SVOJI k SVOJIM!
Podružnica v Kobaridu št. 21.
Franco Saunig.

Pozor na domačo tvrdko!

ANDREJ MAVRIČ

GORICA GOSPOSKA ul. št. 11.

V zalogi imam sledeče:

Sukno za moške obleke od L. 10.— naprej	Kotonina 80/cm. ruj. bele od L. 2.— naprej
hlačevine vsakovrstne „4.—“	robice žepne „50.—“
Zephir za srajce „2.—“	za na glavo „2.—“
z ženske obleke „3.—“	cvilih za postelje 120/cm. „6.—“
Percall „2.—“	izgotovljene moške obleke „50.—“

Imam tudi izgotovljene postelje in sicer: štramaci za 1 osebo od L. 75 naprej vzmeti od L. 100 naprej ter raznovrstne odeje.

Znižane cene! Brez konkurence. Znižane cene!

Tvrdka Elija Čuk

GORICA - Stolni trg 9. levo - GORICA.

Priporoča svojo bogato zalogo sedaj došlih šivalnih strojev iz inozemskih svetovno znanih tovarov. „Pfaff Gritzner“, „Kaiser“, „Köhler“, „Neuman“, „Dürkopp“ in Dunajskih proizvod „Rast & Gasser“. Tvrdka nudi odjemalki šivalnega stroja brez plačen poduk v umetnem vezenju (rikamiranju) na stroj. Bogata zaloga dvokoles „Puch“, „Stadt“, „Styria“ in „Regent“, gramofonov. Največja izbira vseh za gori imenovane stroje nadomestnih delov. Pneumatike „Dunlop“, „Pirelli“. Najbolje urejena delavnica in popravilnica. Stara kolosa emajlira, in ponikla v vsaki poljubni barvi. Priporoča se najtopleje

Elija Čuk sodni izvedenec.

TRGOVINA

TEOD. HRIBAR - NASLEDNIKI

Corso Verdi št. 32.

Se priporočajo slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za obilen obisk.

BLAGO SOLIDNO.

GENE ZMERNE.

neha vojno, bo nehal tudi vladati. Velja samo tepsti in tepen biti. Turmalnem napredujejo.

NAJNOVEJŠE.

Svetovni shod sionistov se vrši v Predmet razprav je ustanovitev skega kraljevstva. — Čehoslovaški listi so predložili vladi spomenico, e zavzame za odpravo smrtnih ka-

Reško vprašanje zanima novega tra della Torretta. Pravi, da bo de a se povrne Reki mir.

Med italijansko vlado in Kemal se sestavlja dogovor, ki je res pre je, posebno gospodarske važnosti. je dogovor objavljen.

Brezposelnost na Anglaškem. Šte-reposelnih delavcev, ki so vpisani v evnem uradu ministrstva za delo, je do v preteklem tednu 2.168.727 oseb a 9.172 manj kot prejšnji teden.

Domače vesti.

Zadruge in druge gospodarske u-ve, tudi društva, ki imajo lastna pre-nja, naj ne pozabijo vložiti pri žu-vu vloge za priznanje italijanskega aja, ker 15. julija poteče rok. Prilo- e treba izjave. 1. da 3 četrtine odbora jata v posesti it. dr. 2. da je 2 tretjini ev v posesti it. državljanov. O izro-te vloge mora dati županstvo potr- (odlok z dne 30. dec. 1920).

Poziv! Akademiki in srednješolci, r tudi tovarišice naj se sigurno ude- občnega zbora akad. fer. društva ije», ki se bo vršil v nedeljo 24. t. m. ornjih prostorih kavanne »Adriati- Gorici.

Pripravljalni odbor.

Zadruham vojnih oškodovancev anja knjigarna K. T. D. v Gorici, uli- arducci št. 2, da je založila in ima že logi malašč pripravljene knjige za- nikov (Glavna knjiga) za 50, 100 in lanov.

Kmečko-delavska zveza za ajdov- kraj vabi odbornike in zaupnike k a v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri in op. v hiši hranilnice v Sv. Križu. — tje, načelnik.

»Goriška pratika« izide letos v i za l. 1922. Opozorjamo vse trgo- osebno tudi one na deželi, ki žele v zglasiti svoje tvrdke, da se prigrasijo ištstvu »Goriške Straže«.

Felovadno društvo »Sokol« na Gra- sključuje svoj redni občni zbor v ne- dne 17. t. m. ob 10 uri predpoldne i br. Staroste.

Bate. Na splošno željo tukajšnjega valstva, je vlada zopet imenovala oditelja tej občini gosp. Valentina ča, posest. in gostilničarja v Batah, i je že več let pred vojno župan- er vživa splošno priljubljenost v tej i. Mož je stare korenine in upamo, un je dobro, došel. Mnoga leta!

Rok za prigrasitev tiriatve in dol- pri avstrijskih državljanih. Minister govino in obrt je odredil, da se rok, aterega se imajo tiriatve in dolgovi nskih državljanov pri avstrijskih ljanih naznaniti overinemu in po- lnemu uradu pri ministrstvu za tr- o in obrt, podaljša do 30. septembra

Batuje. V nedeljo, dne 24. t. m. i dekliška Mar. družba veselico s i in igro v treh dejanjih: »Večna st in večna lepota«. Sodelovalo bo dov. izobraž. društvo za Batuje-

Vladimir Perše iz Ročinja je do- dne 5. t. m. »Eksportno akademijo« učilišču v Grenoblu na Francoskem so. Častitamo!

Izgubil se je v ponedeljek 13-letni o Mavrič iz Prolesjega pri Plavah. je močno gluhi, oblečen je v črne je kostanjevih las. Kdor ve kaj o naj naznani Mavriču Štefanu, Pre- 8. p. Plave.

iboden je bil v Kanalu fant Mirko od nekega napolitanca z dolgim m in sicer zavratno. Fantje so bili ni. Orožniki so šele na zahtevo ob- t aretirali zločinca — Preiskava teku. — Čudno da orožniki o preiskujejo naše ljudi, če ne no- ožja, napolitanci pa se smejo spre- z bodali kot banditi. Tako je bilo isno na Balkanu: Turek orožje, i pa breme!

novih provincah se vpelje kolek v starem kraljevstvu. Opozorjamo odlok od 16. junija 1921. št. 795 o ih ukrepil glede kolkov. S tem o- se raztezajo na nove province loločbe glede kolkovnih pristojbin lajo luksuznih pijač, na note in ra- listke v luksuznih restavracijah očiščih ter v gostilnah drugih ka- na izmenjavo surovin in blaga v t: na prodajo dragocenih pred- ter parumov in zdravilskih spe- na boteljke, ki vsebujejo vino, li- mineralno vodo; na navadne po- in na note, račune in fakture; na rte z avtomobilom; na zvišek od odstotkov prispevka za invalide,

vdove in sirote po padlih vojaki. v koli- kor se tiče kolkovne pristojbine.

Kr. odlok od 16. junija 1921. št. 795, ki je bil razglašen v uradnem listu »Gaz- zetta Ufficiale del Regno« 25. junija 1921. in v uradnem listu »Osservatore Triesti- no« 28. in 30. junija 1921., stopi s l. julijem 1921. v veljavo. Določbe tega odloka vežejo torej vsakogar že od 1. julija t. l. dalje. Finančno ravnateljstvo je razposla- lo razglas, v katerem opozarja občinstvo na poglavitve točke tega odloka.

Fašisti na delu. Iz Buzeta: Za na- rodni praznik sv. Cirila in Metoda so pri nas kmetje zažigali kresove na čast na- rodniina apostoloma. To ni bilo vsem všeč. Orožniki so letali okoli, da vidijo, kdo zažiga kresove. Govori se, da je sam orožniški poročnik De Santis pretepel dva naša človeka radi zažigania kresov. Tudi fašisti so se dvignili ter so radi kre- sov zažigali našim revnim kmetom žito in seno. Tako so sežgali vse žito in seno kmetom Antonu Marijonu ter bratoma Ivanu in Josipu Marijonu. Kmetje trpijo ogromno škodo. Kolikor je nam znano, se do sedaj še nobenemu izmed zločincev ni nič zgodilo. Ljudstvo je vpricho takega strahovanja in požigania silno ogorčeno.

Iz Sv. Petra-Fratrije: V sredi pre- teklega meseca so prišli k nam oboroženi iašisti iz Pirana. Navalili so se na hiši Iva- na in Mateja Benčiča ter jima razbili vse pohištvo. Nato so še imenovana dva kme- ta neusmiljeno pretepli ter odšli. Ivan in Mate Benčič nista zaprta, fašist tudi no- beden ne.

Kaj poreko k temu naši goriški fa- šisti? Zadnjič so namreč sklenili na zbo- rovanju v gledališču, da bodo nastopali le, če bodo izzvani. Ali so kresovi res izz- vanje? To je živa govornica našega narod- nega čustvovanja, to je že vkoreninjena šega, ki je ni tako mogoče opustiti in č- mu bi je tudi opuščali? Gospodje fašisti bodo morali v bodoče tudi povedati, kdaj bodo vžaljeni in nam našeli zapovedi, ka- terih se moramo držati.

Davek na avtomobile. Posestni- kom takih avtomobilov za privatno rabo (transport oseb), za katere se do 20. ju- nija ni še plačal davek za tekoče leto, in ki niso krožili v mesecih januarju, febru- arju, marcu, aprilu, maju in juniju (do 20. junija) ter so ves ta čas stali v remišah, se izjemoma, in sicer samo za tekoče solnčno leto, dovoli, da plačajo polovico normalne takse, toda le pod absolutnim pogojem, da »plačajo takso najkasneje do 31. julija t. l.

Isto velja za motorne čolne, moto- cikle, motorne vozičke, ako so ta vozila namenjena privatni rabi (transportu o- seb.) Za avtomobile, motorne vozičke, motorne čolne pa, ki so namenjeni javni službi ali prevažanju na določenih črtah, kakor tudi za avtomobile in motorne vo- zičke na trgu ter tovarne avtomobile se mora plačati cela taksa.

Bralno društvo na Ljubinju priredi v nedeljo, dne 17. julija ob 16.30 svojo pr- vo veselico. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

Iz kronike državne uprave. Smeš- nosti, ki jih vganjajo državni uradniki, prekašajo vse humoristične dovtipe. Naj navedem dva slučaja, ki sta se dogodila v našem kraju. Pred dobrim letom je za- htevalo eno naših deklet pri policijski o- blasti v Trstu dovoljenje za potovati do- mov. Uradnik, ki je bil jako izvedljiv v svojem poklicu, je izdal na podlagi pose- ske knjižice, ki ji je bila izdana med vojno v neki nemški občini, sledeče dovoljenje: »Premette si alla Signorina »Gemeinde- amt« reccasi a N. (Dovoljuje se gospodič- ni »Občinski urad« iti v N.) To dovoljenje je deklet pogledalo še-le ko je bilo doma, kar je povzročilo obilo smeha nad briht- nostjo nastavljenca pri policijski upravi. Neka občina je predložila davčnemu od- delku v..... prošnjo za vojno odškodnino na nepremičninah. Urad pa je prošnjo vrnil z opombo, da mora biti prošnja o- premljena tudi z potrdilom pristojnosti. Zlobni jeziki trdijo, da je županstvo iz strahu, da izgubi občina pravico do vojne odškodnine, še zlobnejši pa, da je iz hu- domušnosti izdalo zahtevano potrdilo po predpisanem vzorcu sledeče vsebine:

Županstvo N. potrjuje, da je Občina N. nezakonska hči pok. Občinske konstelacije, rojena na Pri- morskem pred 1100 leti, po poklicu kmet- ska, in po stanu samska v občino N. pri- stojna. Ta pristojnost izvira pred dne- vom 24. maja 1915 in ni bila pridobljena vsled javne službe.

To so pojavi, ki spadajo v oddelek za smešnice, ker se zdijo neverjetne, ven- dar moramo konstatirati, da se je vse to zgodilo v resnici l. 1921 po Kristusu v no- vih pokrajinah priklopljenih z rapalsko pogodbo k Italiji.

Taki ljudje sedijo z visoko držečo glavo po državnih uradih in si domišlju- jejo, da le oni umejo razlagati zakone in naredbe.

Iz Jugoslavije.

i. Kongres jugosl. gledaliških igralcev se je vršil v Ljubljani te dni. Ob ti prili- ki so odkrili spomenika Borštniku in Ve- rovškcu v veži gledališča; spomenika je izdelal Fr. Kralj.

Nova vlada.

O novi Bonomijevi vladi mnogo pišejo. Vsi, skoro brez izjeme prorokujejo kratko življenje, takole nekako do jeseni. Oni si žele nazaj Giolittija. Značilno je, da so se socialisti začeli nagibati k misli, da bi sodelovali v vladi. K temu jih silijo važne stvari.

Največji cilj socialistične stranke obstaja danes v tem, da ostanejo njene vrste neomajne in nezlomljive. Kako naj to doseže, kako naj vrže ob tla fašizem, ki ima indirektno podporo v vladi? Edina pot je, da gredo socialisti v vlado in vzamejo v roke oblast. Če pride državna moč v njihove roke, se zruši najmočnejša opora fašizma. Socialistom ni treba drugrega, nego da spravijo do veljave strogost zakona, in njihov najbolji nevarnik, najbolj strupen sovražnik se zgrudi strn na tla. To morejo le storiti, ako so v vladi. Zato ni nobenega dvoma, da bomo v kratkem času videli na vladni klopi socialiste.

Vendar čez noč ne morejo stopiti v vlado. Zato se je omogočila prehodna in populari niso dali vanjo svojih najboljših mož. Obljubljeni ji je tedaj že vnaprej kratko življenje.

Kaj naj recemo o novi vladi mi — pravi »Edinost«:

Res je, da za Giolittijevo vlado nimamo najmanjšega povoda žalovati. Pou to vlado smo doživeli grozote, ki jih ne srečujemo niti v časih najhujših turških grozot. S krvavimi črkami bo zapisano ime Giolittija v zgodovini primorskih Jugoslovenov. Vendar mislimo, da se tudi nove vlade ne moremo veseliti. Niti najmanjšega upanja ne moremo gojiti, da bi se zadržanje nove vlade spremenilo. Ministrstvo za »osvobodjene pokrajine«, ki nosi za vse krivce in za vsa grozodejstva polno težo odgovornosti na svojih plečih, ostane neizpremenjeno. Mož, ki je načeloval uradu pod Giolittijem in gledal z največjo brezbriznostjo zločine, ki so se godili nad našim ljudstvom, ostane na svojem mestu. Poslal je že našim »osvobojenim« krajem svoj pozdrav, ki se glasi kakor zasmehovanje: »Delo, ki smo ga s trdnimi nameni začeli, se krepko nadaljuje in dano je gotovo jamstvo, da se bo uspešno dovršilo. Naprošam Vašo Ekszellenco, da sporočite ljudstvu to moje voščilo....«

Gospod Raineri naj bo zagotovljen, da si bo naše ljudstvo njegovo voščilo znalo prav dobro vtisniti v spomin. In kakor so vsi naši poslanci izrekli v parlamentu v imenu ljudstva Giolittijeve vladi nezaupnico, tako bodo storili tudi v vlado, ki hoče Giolittijevo delo »krepko nadaljevati«. Tako vlado bo ljudstvo odklanjalo in naši poslanci jo bodo na celi črti pobijali.

Števerjan.

Vsa naša Brda in goriško okolico opozarjamo na bogati vspeh, po katerem se bo dne 24. julija vršila slavnostna otvoritev našega novega odra. — 1. Ob 4. uri pop. sprejem gostov pri slavoloku. Nato skupni odhod na slavnostni prostor, na čelu s polnoštevilno kočjansko godbo. — 2. Blagoslovitev odra. — 3. Slavnostni govor. Govori g. pisatelj France Bevk. — 4. Liadov: »Vozle rečki«, poje pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. — 4. Volarič: »Mogočna pesen«, poje pevski zbor iz Bilj. — 6. Aljaž: »Na dan«, poje moški pevski zbor iz Mirna. — 7. Komel: »Ljubezen do domovine«, poje pevski zbor iz Štandreža. — 8. Volarič: »Izgubljeni cvet«, poje moški pevski zbor iz Medane. — 9. Sattner: »Oj z Bogom ti planinski svet«, poje glasbeno društvo iz Kojškega. — 10. Udarja polnoštevilni tamburaški iz Štandreža. — 11. »Ves dan je pri oknu stala«, poje pevski zbor iz

Kres v Trstu.

Danes je preteklo leto dni, ko je zagorel v Trstu eden najgroznejših kresov za tržaške ljubence in za primorske Jugoslovene sploh, ko je razdivjana množica, da rabinno najmilejši izraz, v svoji besnosti zažgala »Balkan« v Trstu. Tedaj je bila dana prva odločna parola za boj proti našemu plemenu. Tedaj, v teh žarkih plamenih, ki so besno razsvetljevali okolico, smo zagledali strašno zarjo novih dni, ki so se po svoji podobnosti vrstili drug za drugim. To je bil začetek dela one organizacije, ki je igrala tako kruto vlogo v našem javnem življenju.

Saj se sami niso zavedali, kaj so tedaj storili. Niso vedeli, da so podrli ptičicam gnezdo, ki niso potem vedele ne kam ne kod. Bila je na tleh največja, najnevarnejša stavba našega naroda, streha vseh naših narodnih kulturnih naprav, jedro našega družabnega življenja.

Vse to je bilo v enem večeru vničeno. Množica se je radovala na ljudni, ki so skakali iz nadstropij, radovala se je nad plamen, ki so vničevali človeško, s trudem pridobljeno premoženje. Naši ljudje so bili strli, tiščali so se med množico in s solzami v očeh gledali nepopisno gorjé.

In mesto veličastne stavbe stoji danes na istem mestu ogromna lobanja, ki

Gonjač. — 12. Slovenska govornica. D klamacija. — 13. Koroške narodne pesni poje pevski zbor iz Vipolž. — 14. Udati tamburaški zbor iz Štandreža. — 15. L harnar: »Potoki tecite«, poje pevski zbor iz Dol. Cerovega. — 16. Vodopivec: » plakaš«, poje števerjanski zbor. — 1 Bartel: »Oj planine«, poje pevsko in glasbeno društvo iz Gorice. — 18. »Naša kri Franc Finžgar. — Drama v štirih dejanjih. — Igrajo števerjanski diletantje. — Po veselici prosta zabava: srečolov, šljiva pošta, cvetlični trg. — Umetni ogled — Med odmori in pri prosti zabavi sv. kočjanska godba. — Del čistega dobič je namenjen za nesrečno Istro. — Ljubit li nčta in lepe zabave iz mesta in deže prilijete k nam dne 24. t. m.! Ta dan bos našli v Števerjanu zbrano večino braskih narodnih društev, ki bodo nam pr šla pomagat, da položimo temeljni kamen novemu »briškemu jezcu«. Jez skupnega in vzajemnega kulturnega dela u bo slehernemu Bricu najsvetejša narodni dolžnost. Zatorej naj vsak naroden Br pride 24. t. m. v Števerjan.

Da se pojmi razčistijo

Ta članek je prinesla »Edinost« in s bavi z našim člankom o volitvah v Trstu. Ker nam gre za stvar, ga bralcem lojalno priobčujemo, da sodi:

»Razumljivo je, da se je no volitva mnoge govorilo o volitvah in da se o nji še danes govori. Razumljivo je to pre vsem pri našem zrclem, zavednem ljudstvu in prav je tako: kaj dobra, pametni kritika je izraz dobre volje in če je kritik prava in pravična in na mestu, tudi ke risti. Prve dni takoj po volitvah so bi glavni predmet pogovorov in kritik nasil ni dogodki v Istri in v Trstu. Sedaj pa, k se je prva razburjenost polegla, se ogla šajo sem ter tje tudi kritike, ki imajo dru go smer, kritike, ki se ne bavijo več z de lovanjem ali bolje nasilstvi drugih, ampak imajo za predmet naše lastno delovanje. Tu ne bo škodilo, če se oglašajo na kritike protikritika, da tako razbistrimo pojme iz kritike črpamo tisto korist, ki jo mor imeti pred očmi vsakdo, kdorkoli prim za pero, da piše o naših razmerah.

Naš vrli sobojcnik, »Goriška Stra ža«, se v eni svojih zadnjih številki bavi tržaškimi volitvami in z delom ter pripra vami, ki so izšle od Jugoslovskega narod ne stranke. Če se gleda od daleč na tr žaške volitve, če se primerja naš uspel pri teh volitvah z našimi volilnimi uspehi ki smo jih imeli pred vojno, in pred vsem če se gleda na tržaške volitve z goriškim očmi — na Goriškem je bilo volilno delo nerazmerno lažje — je naravno, da se lahko pride do sklepa, da pomenja naš uspeh na Tržaškem pravzaprav neuspeh. Do takega zaključka prihaja nekako tud »Goriška Straža« in kot list, ki ima dobro voljo, išče takoj tudi vzroke, da bi se za bodočnost popravili sedanji nedostatki. Za glavne vzroke našega »neuspeha« smatra »Goriška Straža« pomanjkanje volilnih shodov in pomanjkanje program ter zahteva naravnost, naj bi se v Trstu nastopilo z avtonomističnim programom ker bi se s tem gotovo pridobilo kakih 3000 komunističnih glasov.

Glede shodov navaja »Goriška Stra ža« kot dokaz za svojo trditve, in ima na videzno prav, da je oddal Škedenj največ glasov, ker je bil tam shod. O tem shodu je »Goriška Straža« zvedela, ker je njem poročala »Edinost«. Naj povemo »Goriški Straži«, da so se vršili malone po vseh okoliščinskih vseh shodi, med katerimi je bil shod v Škedenju eden najslabše uspelih, Goriški list bi moral vedeti, kakšna atmosfera je vladala v Trstu za časa volitev: — vsa druga nego v solčni Goriški. — moral bi vedeti, da je bilo vse delovanje tajno, niti eden shod se ni prej napovedal v listu, a o mnogih se iz tehtnih razlogov ni poročalo. Goriški list gotov

zre z očrnelimi globinami v človeka tr nu daje novih sil.

Da, povem vam, kadarkoli postanem mladen v svojem srcu in je moja volja šibka, se podam na oni trg in pogledam na lobanjo naše sramote in bolečine in kakor bi mi zavrela kri, se mi povrne so čutje in ljubezen v srcé, moč mi šine v ude. In Bog mi je priča, da so ravno te razvaline vzrok te ali one bridke besede, ki sem jo napisal na račun nerazsod ne in krivične, slabo poučene in krivo vzgojene množice, ki nam je storila krivico.

In če sem trdil že enkrat, lahko ponovim še danes besede, da je slab Jugosloven oni, ki gre mimo tega poslopja tr nu solza ne zaigra v očeh ter ne izreče tihe prisege. Ravnotako je tudi slab Italijan oni, ki gre mimo in mu rdečica sramu ne obilje obraza.

Tako je in ni drugače. Ta spomenik naše bolesti in našega preganjanja naj nam vlije novega poguma in zavedajmo se, da če nam so tudi razdrli gnezdo, mi še živimo: nas niso mogli ubiti, niti telesa niti naše ljubezni do rodu, našega jezika in naših običajev, samo podžgali.

ampak so s tem strašnim plamenom vse Bogve, kdo je več izgubil ob strašnem kresu v Trstu — mi ali oni. Več po kaže bodočnost!

Več vsakovrstnih posestev

velikih in malih je na prodaj v bližini Celja na Štajerskem. Večja posestva se lahko razdelijo na dva ali tri kupce. Posestva so večinoma z živino in kmetijskim orodjem. Posredovalec domačin, pojasnila daje Anton Kavčič, Celje, gostilna pri »Istrijancu« Slovenija.

Domači učitelj se sprejme

k 2 dečkoma (4 normal. razred), zmožen pouka v iaščini in muzikaličen.

Vstop meseca avgusta.

Tudi se sprejme

„VRTNAR“,

a druga lahka dela zmožen. — Naslov pove uprava lista.

40 Kranjskih

panjev čebel — prodaja Alojzij Sorta Gor. Branica p. Štanjel.

Pisarna odvetnika Dr. HENRIKA TUMA

rabi daktilografirano zmožno slovenskega in laškega jezika. — Ponudbe v uradnih urah od 8.30 predp. dalje.

Dobroznana gostilna

na Kornu št. 8

Jožef in Pavla Kamenšček

Postrežba z dobrimi mrzlimi in gorkimi jedili in z izvrstnim vinom.

Štedilnike,

ljublanskega sistema, za vzidanje, izdelujem in imam v zalogi. — Izdelovalnica štedilnikov KRANJEC LUDOVIK, Trnovo pri Ill. Bistrici.

Gostilna Leopolde Slamič - ul. Rabatta 5, toči najboljša vipavska vina, postreže z mrzlimi in gorkimi jedili, se priporoča za obilen obisk.

Obvestilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo odlikovano krojačnico na Telovadnem trgu (Piazza Ginnastica) št. 3. vhod tudi iz Corso Verdi 28. (Hiša Pečenko) priporočam se slavnemu občinstvu

A. Krušič in sinj.

Županstvo Renče in Gradišče. vabi vse one v tuk. občini pristojne, kateri bivajo izven občine, da vpošljejo najkasneje do konca tega meseca natančne družinske sezname z navedbo, očetovstva, materinstva, dan, leto in kraj rojstva, opravilo in sedanje bivališče v svrhu sestave imenika novih državljanov v zmislu St. Germanske pogodbe.

Via Carducci BRUNO SAUNIG Via Carducci

(Gosposka ulica) priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega usnja, nadplavov, črevljarskih potrebščin in orodja, ličila, mazila, najboljših gumastih podpetnikov, sediar-skega usnja in potrebščin i. t. d.

Črevlji domačega izdelka.

Gonilni pasovi na izbero in po naročilu.

Sveče za cerkve, pogrebe in domačo rabo vseh velikosti.

Cene zmerne.

Postrežba točna in solidna.

Na debelo in drobno

Razprodajalcem primeren popust.

Bednarik priporoča svojo knjigovoznico, izdeluje tudi vsakovrstne škatle. VIA CROCE 6, (nasproti Šolskega doma).

Franc Kralj,

odlikovana tovarna kisa v Gorici, Kapucinska ulica 9,

se priporoča vsem starim in novim odjemalcem z vsakovrstnim kisom po konkurenčnih cenah. Pošilja po železnici in na dom.

Starejšo,

pisarniško moč,

zmožno tudi laščin e

išče „Lesno podjetje“

Ustoptakoj!

Naslov pove upravništvo!

Županstvo Ozeljjan

Sv. Miheil

vabi vse one v tukajšnji občino pristojne, kateri bivajo izven županstva, da vpošljejo najkasneje do 20. t. m. natančne družinske sezname z navedbo očetovstva, materinstva, dan, leto in kraj rojstva, opravilo in sedanje bivališče za vsakega družinskega člana oziroma posameznika.

Zahtevane listine se rabijo za sestavo imenika državljanov k Italiji priklopljenih pokrajin.

V Ozeljanu, dne 5. julija 1921.

Župan Fr. Lovrečič.

Lepa hiša na prodaj

Stoji na jako lepem kraju in krasnem razgledu. Hiša je nova s 5 sobami, 2 kuhinjama, veliko vinsko kletjo in vodo v hiši. K hiši spada gostilna in tobakarna. Pripravna je za vsako trgovino. Zraven hiše in gospodarskega poslopja je 6 johov zemlje v jako dobrem stanu z vinsko trto in dobrimi travniki. Proda takoj radi selitve po najnižji ceni, IVAN KAVČIČ, Vrtočve, p. Smarje pri Ajdovščini, Primorsko.

Razglas.

Podpisano županstvo obvešča vse one, ki so svojim ranjkim postavili kamenite spomenike na pokopališču, da se zglasijo tekom 14 dni (od današnjega dne) v županski pisarni v svrhu, da se jim dovoli postaviti izrute spomenike na prejšnje mesto. Kdor se v določenem roku ne zglasti, ne bo imel več nikake pravice do spomenikov in zapadejo le-ti v last občine.

Županstvo Vrtojba,

dne 13. julija 1921.

Župan E. Savnig.

Županstvo občine KAL

vabi vse one v tuk. občino pristojne, kateri bivajo izven občine, da vpošljejo najkasneje do konca tega meseca natančne družinske sezname, z navedbo očetovstva, materinstva, dan, leto in kraj rojstva, opravilo in sedanje bivališče, v svrhu sestave imenika novih državljanov v zmislu St. Germanske pogodbe.

brin. Če hočemo, da bo naš narod razumel in pojmoval namen in pomen raznih uprizoritev in da bo črpal iz njih vrlino, ga moramo za to vzgajati. — Nar. igra »Domen« je bila vzbegla precej dobro uprizorjena. Igralci so se potrudili, da bi občinstvo prestavili v čase mogotcev, ki so pritiskali in spletkarili nad našim narodom. Občinstvo pa ni pojmovalo igre, kar nam dokazuje hrupen smeh ob najbolj žalostnih prizorih, tako da je s svojim smehom pokvarilo utis, ki bi moral prodreti v dno duše. Smelo trdimo, da naše občinstvo ni zrelo za dramo, in da uprizoritev dram ne doseže onega uspeha, ki bi ga moralo. — Domači pevski zbor je pod spretnim vodstvom Franca Kovačiča zapel 4 pesmi, izmed katerih je najbolj ugajala »Proljetni zvuci«, ki se je na občno željo ponavljala. — Čast in hvala sem, ki ste pokazali dobro voljo v delu za naobrazbo in napredek milega nam naroda!

Domačin.

Iz Podrage pri Vipavi. Meseca julija 1914. ravno pred začetkom svetovne vojne, je imelo naše Kat. slov. izobr. društvo svojo zadnjo veselico. Tudi med vojno je društvo po možnosti delovalo. Imeli smo redne letne občne zборе. Člani in članice, katerih šteje društvo nad 100, so se posluževali knjižnice in časopisja, kolikor je bilo to pri danih razmerah mogoče. **V nedeljo, dne 17. julija,** ko je v naši župniji tudi »šagra«, pa priredi truštno ob 4. uri popoldne na dvorišču župnišča zopet veselico z bogatim zabavnim sporedom — s petjem in igrami. Kdor se želi pošteno zabavati in iz srca nasmejati, pridi ta dan v Podrago!

Iz Loma. Prvi veselici, ki se je vršila pred komaj tremi meseci, sledila je druga dne 26. junija t. l. Tudi ta druga veselica je izpadla nad vse pričakovanje dobro. Slišali smo nekatere lepe mešane zборе in tudi en ženski zbor. G. pevovala Komac, pevci in pevke so se potrudili, da petje ni zaostajalo za onim pri prvi veselici. Tudi igra »Eno uro doktor« je bila dobro uprizorjena. Obilo smeja je vzbujal prizor »Kmet in fotograf«. Priznani vredno je, da se dobijo v naših gorah mladeniči in dekleta, ki vzamejo tako breme na svoja ramena in ki tako častno doživijo svojo nalogo. Škoda se nam zdi samo to, da se je zbor za precejšnje število skrčil, namesto da bi se bil podvožil ali pa ostal vsaj na prejšnji višini. Ta dan smo imeli priliko slišati četvorico goriških pevcev: goriški kvartet. Zapel je svoje pesmi pač tako, kakor jih zna zapeti le on. Za njegov trud in sodelovanje se mu tem potom iskreno zahvaljujemo. Priporočamo se jim, da nas obiščejo tudi o priliki prihodnje veselice.

Iz Šempetra pri Gorici. Mi smo predmestje cvetoče Gorice in novice naše vasi bi morale prilijati v časopise redno. Godi se pa ravno nasprotje. O nas se sliši komaj vsakih šest let enkrat. Ljudje bi lahko mislili, da smo že popolnoma izumrli. V prvi vrsti pozivljamo naše ljudi, posebej inteligentne, da je že čas, da oživimo naše prejšnje cvetoče društvo »Prečeren«. Ali nimamo moči dovolj! Da, moči še imamo, samo nekaj volje in požrtvovalnosti je treba, pa bo šlo. Vsaka majhna vas ima po eno, če ne še po več društev, pa bi mi ne mogli vzdržati eno društvo, to je res sramota. Na noge — in delo bo dodelo stoteran sad!
Zdaj solze v stran — orodje v dlan, dom znova stati mora,
oj dom krasan, tako prostran,
da bo za vse prostora!

Iz drugih listov.

1. Statistika nasilstev. O posledicah nasilstev med 1. septembra 1921. do 31. marca 1921. objavlja »Avanti!« to-le statistiko: »Od 1. septembra 1919 je bilo tekom državnozbornskih volitev ubitih: vojakov 1, policijskih stražnikov 2, socialistov in delavcev 28; skupno 31. Ranjenih je bilo: vojakov in policijskih stražnikov 24, arditov in fašistov 26, neprizadetih oseb 42, socialistov in delavcev 200; skupno 292. Aretiranih je bilo v tem času: arditov in fašistov 93, socialistov in delavcev 344; skupno 437.

Od 1. marca do 31. maja 1921. je bilo ubitih: neprizadetih oseb 57, vojakov 7, orožnikov in policijskih agentov 17, fašistov 64, socialistov, komunistov in delavcev 195; skupno 340. Ranjenih je bilo v tem času: neprizadetih oseb 339, vojakov in policijskih stražnikov 56, fašistov 266, socialistov, komunistov in delavcev 774; skupno 1435. Aretiranih je bilo: fašistov 163, socialistov, komunistov in delavcev 1961; skupno 2124.

Tekom te dobe je bilo razdejanih, požganih in uničenih 138 zadržnih prostorov, 147 Delavskih zbornic in domov, 61 socialističnih in komunističnih društvenih sedežev, 13 tiskarn in uredništev (med temi 2 ljudske stranke); 29 občinskih uradov, a 68 socialističnih javnih oblastev je bilo prisiljenih, da odstopijo.

Na dan volitev, 15. majnika, je bilo ubitih 44 oseb, med temi neprizadetih oseb 7, policijski agent 1, fašistov 14, a so-

cialistov in delavcev 22. V nedeljo in dveh sledečih dneh je bilo ubitih 68 oseb, med temi neprizadetih oseb 8, policijskih agentov 3, fašistov 20, socialistov in delavcev 37. Ranjenih je bilo tekom teh dni 150, med temi 12 neprizadetih oseb, 2 policijska agenta, 53 fašistov in 83 socialistov in delavcev.

1. Svetovni spori. »Eidinost« je pisala o svetovnih sporih, ki so še v bližnji bodočnosti. Nasprotje med Ameriko in Japonsko se veča. Amerika hoče »dobiti« svojim kapitalom nadvlado v Tišem oceanu. Japonska pa je preobliudena in se morejo ljudje izseljevati: Japonski delavec pa je nevaren ameriškemu imperijalizmu. Anglija visi na sredi. Kot evropska država je na strani Japonske, kot Kanada (severna Amerika) je na strani Amerike. Rusija tudi ogroža Japonsko in je nevarna tudi Angliji. Tedaj bi bili Anglija in Japonska glavni zaveznici proti Rusiji. Iz vsega tega je mogoče sklepati, da bi se ta požar prenesel tudi na evropsko celino. Danes še ni neposredne nevarnosti za novo vojno. Le z Rusijo se nahaja Japonska v vojnem stanju.

Politični pregled.

Angleže skrbe turški uspehi, ker hočejo, da ostane Carigrad v rokah medzaveznikov, dokler ni zajamčena svoboda dardanelskega preliva. Vendar pa ima Anglija dovolj opraviti na Irskem, kjer še danes ni miru. Danes so uradno potrdili premirje med Angležem in Irsko.

V Rusiji je bilo 1. januarja t. l. v prometu za 1.168 milijard papirnatega denarja. — Boljševiki organizirajo vstaje po Indiji. — Čičerin je nastopil pri polski vladi, ker ta podpira protirevolucionarne elemente. — Lenin se je odločno izrekel za zmerno socialno politiko. — Vest poljskih listov, da je Trocki zaprt, ni potrjena.

Poljske finance so zelo v slabem stanju, poljska marka ima nižjo vrednost kot avstrijska krona. Po žetvi in po ureditvi vprašanja Gorenje Slezije upajo, da bo boljše. — Na predsednika poljske ljudovlade je bil nameravan atentat. — V par dneh bo podpisana trgovska pogodba med Poljsko in Rumunijo.

Na Ogrskem se bo osnovalo francosko-ogersko razsodišče. — Knez Windischgratz je doprinesel presenetljiva odkritja o delovanju grofa Karolyja za časa vojne. Razne zločine izza časa prevrata bodo sodili.

V Meksiki je začelo revolucionarno gibanje proti sedanji vladi in njenemu predsedniku.

Kitajska je proti obnovitvi angleško-japonske zveze.

V Nemčiji sodijo vojne zločince, generale in druge častnike, radi grozodejstev, storjenih med vojno.

Cehoslovaško vzemirja avtonomistično gibanje, ki se širi med Slovaki; to po eni strani; na drugi strani pa jih straši neko društvo za celoto bivšega ogrskega kraljestva (prazne sanie!) ki je vtilotapilo mnogo ponarejenih bankovcev. Poleg teh notranjih skrbi, pa Čehoslovaška neprestano skrbi, da se okrepi na zunaj in je napravila vojaško pogodbo z Rumunsko, tudi z Ogrsko je vodila pogajanja, ki so zdaj iz tehničnih razlogov ukinjena.

Avstrija je bolnik ob Donavu, h kateremu kličejo razne gospodarske »padarje«, da ga ozdravijo, a mu ne morejo pomagati, da bi ne bilo treba ničesar žrtvovati. Volk sit in ovca cela ne more iti skupaj. Tako beremo vedno: »Amerika in pomoč Avstriji«, »Anglija in pomoč Avstriji« itd., Avstrija pa je vedno ista. — Po nekkih poročilih pravijo, da je bil Bilinski glavni krivec napovedi vojne Srbiji.

Iz Gorenje Slezije so se morali, kakor je znano, umakniti nemški in poljski ustaši, kar so tudi storili. Zdaj pa so se organizirali domači Nemci v Beuthenu v čete, ki štejejo 15.000 mož. — Tako je položaj še vedno nejasen.

Pred Italijo se brani grof Sforza za svojo politiko. Pravi, da govore v Italiji o kaki zemljepisni točki, kot bi bila od nje odvisna usoda cele Italije. Opozorja Italijo na Dardanele, skozi katere vodi pot v dežele polne surovin in kjer lahko Italija proda svoje proizvode. — Boji med fašisti in komunisti se nadaljuje. Delavska zbornica v Sestri Ponente je bila sežgana. — V Rimu se je vršilo pomembno zborovanje vsega proletarijata proti fašistom. Vojaštvo je zadržalo kraj zborovanja. Pri tej priliki so nastopili tudi nanovo organizirani ljudski arditii, disciplinirani, v Rimu jih je 3000.

V Parizu so proslavili dan neodvisnosti zedinjenih držav. — Briand ne pojde na medzavezniški sestanek. — Finančna konferenca je vsled ital. vladne krize odgodena. — Japonski prestolonaslednik je odpotoval iz Francije v Italijo. — Po novem štetju znaša prebivalstvo Francije 36.084.206 duš. — Na Francoskem vlada velika brezposelnost.

V Mali Aziji so Turki in Grki še vedno na isti točki. Turki bašje ne mislijo iti proti Carigradu. Grki ne morejo nikamor naprej. Kostantin ne vé, kaj naj sto-

ri. Če neha vojno, bo nehal tudi vladati. Tedaj velja samo tepsti in tepen biti. Turki po malem napredujejo.

NAJNOVEJŠE.

Svetovni shod sionistov se vrši v Pragi. Predmet razprav je ustanovitev judovskega kraljestva. — Čehoslovaški socialisti so predložili vladi spomenico, naj se zavzame za odpravo smrtnih kazni.

Reško vprašanje zanima novega ministra della Torretta. Pravi, da bo delal, da se povrne Reki mir.

Med italijansko vlado in Kemal pašo se je sestavil dogovor, ki je res precejšnje, posebno gospodarske važnosti. Zdaj je dogovor objavljen.

Brezposelnost na Angležem. Število brezposelnih delavcev, ki so vpisani v tozadevnem uradu ministrstva za delo, je znašalo v preteklem tednu 2.168.727 oseb t. j. za 9.172 manj kot prejšnji teden.

Domače vesti.

Zadruge in druge gospodarske ustanove, tudi društva, ki imajo lastna premoženja, naj ne pozabijo vložiti pri županstvu vloge za priznanje italijanskega značaja, ker 15. julija poteče rok. Priložiti je treba izjave, 1. da 3 četrtine odbora obstojata v posesti it. dr. 2. da je 2 tretjini deležev v posesti it. državljanov. O izročitvi te vloge mora dati županstvo potrdilo (odlok z dne 30. dec. 1920).

Poziv! Akademiki in srednješolci, kakor tudi tovarišice naj se sigurno udeležijo občnega zbora akad. fer. društva »Adrije«, ki se bo vršil v nedeljo 24. t. m. v zgornjih prostorih kavarne »Adriatico« v Gorici.

Priljubljeni odbor.

Zadrugam vojnih oškodovancev naznanja knjigarna K. T. D. v Gorici, ulica Carducci št. 2, da je založila in ima že v zalogi malašč pripravljene knjige zadrugnikov (Glavna knjiga) za 50, 100 in 200 članov.

Kmečko-delavska zveza za ajdovski okraj vabi odbornike in zaupnike k seji za v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri in pol pop. v hiši hranilnice v Sv. Križu. — J. Bajec, načelnik.

Goriška pratika izide letos v Gorici za l. 1922. Opozorjamo vse trgovce, posebno tudi one na deželi, ki žele v nji oglasiti svoje tvrdke, da se priglasijo uredništvu »Goriške Straže«.

Telovadno društvo »Sokol« na Gradšču sklicuje svoj redni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m. ob 10 uri predpolodne v sobi br. Staroste.

Bate. Na splošno željo tukajšnjega prebivalstva, je vlada zopet imenovala za voditelja tej občni gosp. Valentina Staniča, posest. in gostilničarja v Batah, kateri je že več let pred vojno županoval ter živa splošno priljubljenost v tej občini. Mož je stare korenine in upamo, da nam je dobro, došel. Mnoga leta!

Rok za priglasitev tiriavev in dolgovi pri avstrijskih državljanih. Minister za trgovino in obrt je odredil, da se rok, do katerega se imajo tiriavev in dolgovi italijanskih državljanov pri avstrijskih državljanih naznaniti overilnemu in poravnalnemu uradu pri ministrstvu za trgovino in obrt, podaljša do 30. septembra 1921.

Batuje. V nedeljo, dne 24. t. m. priredi dekliska Mar. družba veselico s petjem in igro v treh dejanjih: »Večna mladost in večna lepota«. Sodelovalo bo tudi slov. izobraž. društvo za Batuje-Selo.

Vladimir Perše iz Ročinja je dovršil dne 5. t. m. »Eksportno akademijem na vseučilišču v Grenoblu na Francoskem z odliko, Častitamo!

Izgubil se je v ponedeljek 13-letni Angelo Mavrič iz Prolesjega pri Plavah. Deček je močno gluh, oblečen je v črne hlače, je kostanjevih las. Kdor ve kaj o njemu, naj naznani Mavriču Štefanu, Prelesje 48, p. Plave.

Zaboden je bil v Kanalu fant Mirko Križnič od nekega napolitanca z dolgim bodalom in sicer zavratno. Fantie so bili napadeni. Orožniki so šele na zahtevo občinstva aretirali zločinca — Preiskava je v teku. — Čudno da orožniki pogosto preiskujejo naše ljudi, če ne nosijo orožja, napolitanci pa se smejo sprehajati z bodali kot banditi. Tako je bilo svoječasnno na Balkanu: Turek orožje, kristjan pa breme!

V novih provincah se vplele kolek kakor v starem kraljestvu. Opozorjamo na kr. odlok od 16. junija 1921. št. 795 o finančnih ukrepih glede kolkov. S tem odlokom se raztezajo na nove province razne določbe glede kolkovnih pristojbin na prodajo luksurnih pijač, na note in računne listke v luksurnih restavracijah in prenočiščih ter v gostilnah drugih kategorij; na izmenjavo surovin in blaga v trgovini; na prodajo dragocenih predmetov ter parfumov in zdravilskih specialitet; na hoteljke, ki vsebujejo vino, liker in mineralno vodo; na navadne poštne note in na note, račune in fakture; na transporte z avtomobilom; na zvišek od 5 na 15 odstotkov prispevka za invalide,

vdove in sirote po padlih vojaki, v kolikor se tiče kolkovne pristojbine.

Kr. odlok od 16. junija 1921. št. 795, ki je bil razglašen v uradnem listu »Gazzetta Ufficiale del Regno« 25. junija 1921. in v uradnem listu »Osservatore Triestino« 28. in 30. junija 1921., stopi s 1. julijem 1921. v veljavo. Določbe tega odloka vežejo torej vsakogar že od 1. julija t. l. dalje. Finančno ravnateljstvo je razposlalo razglas, v katerem opozarja občinstvo na poglobitve točke tega odloka.

Fašisti na delu. Iz Buzeta: Za narodni praznik sv. Cirila in Metoda so pri nas kmetje zažigali kresove na čast narodnina apostoloma. To ni bilo vsem všeč. Orožniki so letali okoli, da vidijo, kdo zažiga kresove. Govori se, da je sam orožniški poročnik De Santis pretepel dva naša človeka radi zažigania kresov. Tudi fašisti so se dvignili ter so radi kresov zažigali našim revnim kmetom žito in seno. Tako so sežgali vse žito in seno kmetom Antonu Marijonu ter bratoma Ivanu in Josipu Marijonu. Kmetje trpijo ogromno škodo. Kolikor je nam znano, se do sedaj še nobenemu izmed zločincev ni nič zgodilo. Ljudstvo je vpricho takega strahovanja in požiganja silno ogorčeno.

Iz Sv. Petra-Fratrije: V sredi preteklega meseca so prišli k nam oboroženi fašisti iz Pirana. Navalili so se na hiši Ivana in Mateja Benčiča ter jima razbili vse pohištvo. Nato so še imenovana dva kmeta neusmiljeno pretepli ter odšli. Ivan in Mate Benčič nista zaprta, fašist tudi nobeden ne.

Kaj poretoko k temu naši goriški fašisti? Zadnjič so namreč sklenili na zborovanju v gledališču, da bodo nastopali le, če bodo izzvani. Ali so kresovi res izzvanje? To je živa govornica našega narodnega čustvovanja, to je že vkoreninjena šega, ki je ni tako mogoče opustiti in čemu bi je tudi opuščali? Gospodje fašisti bodo morali v bodoče tudi povedati, kdaj bodo vžaljeni in nam našli zapovedi, katerih se moramo držati.

Davek na avtomobile. Posestnikom takih avtomobilov za privatno rabo (transport oseb), za katere se do 20. junija ni še plačal davek za tekoče leto, in ki niso krožili v mesecih januarju, februarju, marcu, aprilu, maju in juniju (do 20. junija) ter so ves ta čas stali v remišah, se izjemoma, in sicer samo za tekoče solnčno leto, dovolji, da plačajo polovico normalne takse, toda le pod absolutnim pogojem, da plačajo takso najkasneje do 31. julija t. l.

Isto velja za motorne čolne, motocikle, motorne vozičke, ako so ta vozila namenjena privatni rabi (transportu oseb.) Za avtomobile, motorne vozičke, motorne čolne pa, ki so namenjeni javni službi ali prevažanju na določenih črtah, kakor tudi za avtomobile in motorne vozičke na trgu ter tovarne avtomobile se mora plačati cela taksa.

Bralno društvo na Ljubinju priredi v nedeljo, dne 17. julija ob 16.30 svojo prvo veselico. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

Iz kronike državne uprave. Smešnosti, ki jih vganjajo državni uradniki, prekašajo vse humoristične dovtipe. Naj navedem dva slučaja, ki sta se dogodila v našem kraju. Pred dobrim letom je zahtevalo eno naših deklet pri policijski oblasti v Trstu dovoljenje za potovati domov. Uradnik, ki je bil jako izvedljiv v svojem poklicu, je izdal na podlagi poselske knjižice, ki ji je bila izdana med vojno v neki nemški občini, sledeče dovoljenje: »Premette si alla Signorina »Gemeindeamt« reccasi a N. (Dovoljuje se gospodični »Občinski urad« iti v N.) To dovoljenje je dekle pogledalo še-le ko je bilo doma, kar je povzročilo obilo smeja nad brihtnostjo nastavljenca pri policijski upravi. Neka občina je predložila davčnemu oddelku v..... prošnjo za vojno odškodnino na nepremičninah. Urad pa je prošnjo vrnil z opombo, da mora biti prošnja opremljena tudi z potrdilom pristojnosti. Zlobni jeziki trdijo, da je županstvo iz strahu, da izgubi občina pravico do vojne odškodnine, še zlobnejši pa, da je iz hudomušnosti izdalo zahtevano potrdilo po predpisnem vzorcu sledeče vsebine:

Županstvo N. potrjuje, da je Občina N. nezakonska hči pok. Občinske konstelacije, rojena na Primorskem pred 1100 leti, po poklicu kmet-ska, in po stanu samska v občino N. pristojna. Ta pristojnost izvira pred dnevom 24. maja 1915 in ni bila pridobljena vsled javne službe.

To so pojavi, ki spadajo v oddelek za smešnice, ker se zdijo neverjetne, vendar moramo konstatirati, da se je vse to zgodilo v resnici l. 1921 po Kristusu v novih pokrajinah priklopljenih z rapalsko pogodbo k Italiji.

Taki ljudje sedijo z visoko držečo glavo po državnih uradih in si domišljujejo, da le oni umejo razlagati zakone in naredbe.

Iz Jugoslavije.

Kongres jugosl. gledaliških igralcev se je vršil v Ljubljani te dni. Ob ti priliki so odkrili spomenika Borštniku in Verovščku v veži gledališča; spomenika je izdelal Fr. Kralj.

i. Preiskave radi atentata na regenta se nadaljuje. Zapri so že silno mnogo ljudi, med temi več komunističnih poslancev. Atentatorji izpovedujejo stvari in do podrobnosti o katerih jih nihče ne vpraša in katere bi lahko zatajili. — Druga verzija trdi, da komunisti niso bili vdeleženi pri atentatu. Kroži tudi mnenje, da je bil atentat fingiran, nalašč pripravljen, česar pa ne moremo verjeti. Vsekakor bo potek te zadeve zanimiv.

j. Imenovanje škofa v Dalmaciji. Zaderski biskup obdrži naslov nadbiskupa, izgubi pa naslov metropolita Dalmacije, ki pripade splitskemu nadbiskupu. Splitski biskup stolica se namreč dvigne na nadbiskupsko. Za izpraznjeni biskupsko stolico v Šibeniku je obilo kandidatov, med njimi tudi bivši tržaški biskup dr. Karlin. Vest, da si hoče italijanska vlada prisvojiti zavod Sv. Jeronima, ne odgovarja resnici. Zavod bo izročen jugoslovanski državi, kakor hitro bo to zahteval malo energičnejše predstavnik jugoslovanske vlade v Kvirinalu.

j. Dr. Ivan Tavčar nevarno bolan. Kot smo izvedeli iz zanesljivega vira, je ljubljanski župan dr. Tavčar nevarno obolen na raku in sicer na mestu (v danki), da je operacija nemogoča. Glavni ljubljanski listi ne poročajo o tem, ker jih bere dr. Tavčar redno vsak dan.

Razne vesti.

* Bolševiška šole. Bolševiški listi objavljajo zanimive podatke o ruskem šolstvu pod sovjetsko vlado. Dne 1. aprila 1921. je bilo v Rusiji 59 delavskih fakultet s 25.400 slušatelji. Fakultete so bile v Moskvi, Smolensku, Tambovu, Permu, Kazanu, Samari, Tomsku, Ufi, Omsku, Vladikavkazu itd. Med slušatelji je bilo samo 13% komunistov, dočim je bilo 87% slušateljev brez stranke. V ardatovskem okraju v simbirski guberniji sta bili 102 šoli za odrasle z 2700 obiskovalci moškega in 600 ženskega spola. V istem okraju je bilo 75 izobraževalnih krožkov, ki prirejajo predavanja in gledališke predstave. V rjazanski guberniji je končalo 40.000 analfabetov svoje tečaje. Pouk je bil zaključen vsled nujnega dela na polju in se bo zopet nadaljeval, ko bodo omenjena dela končana. V Kursku se vršijo poučni shodi, katerim prisostvuje prebivalstvo v velikih množinah.

* Stanovanjska mizerija v Rimu. Kakor povsod, tako je tudi v Rimu veliko pomanjkanje stanovanj. Tuici ne morejo dobiti prenočišč. Na hotelih so izobešene tablice z napisom: zasedeno. Te dni pa je izdal neki Francoz humoristično knjižico z naslovom: Rim ponoči. Ilustrovani voditelji za one, ki potujejo v prestolnico. Francoz navaja vse točke v mestu, kjer se more prenočiti na prostem.

Prosveta.

p. Prilogo za sv. Cirila in Metoda je imela »Edinost« pretečeno nedeljo. Prinesla je vrsto zanimivih člankov o slovanskih apostolih, njemem praznovanju, družbi in našem jeziku.

p. Naša društva in učitelstvo opozarjamo ponovno na »Enodejanke«, ki stanejo L 3.50 in na lepo mladinsko knjigo »Malčki in palčki«, ki jo krasno umetniško izdelana risba Franca Kralja. Ta knjiga stane broš. L 3.—, a vezana L 4.—.

Kratkočasnice.

Pri kinu.

Ravnatelj kinematografskemu igralcu: »Na koncu tretjega dejanja Vas bo nasledoval lev petstometrov daleč...«

»Petsto metrov?« je vprašal junak malo boječe.

»Da, petstometrov, da boste vedeli.«

»Ali ve tudi lev?«

V gostilni.

V gostilni sedita gospod in gospa. »Natakar, zakličte naenkrat gospod, nesite ta krožnik proč, ali ne vidite, da je moker?«

»Pst,« se nagne k njemu gospa, »saj to je te julja.«

V prodajalni.

»Vi še niste dolgo v prodajalni, gospod?«

»Kako to veste?«

»Ker vedno zardite, ko imenujete cene.«

Od cen je odvisno.

Dve gospe se pogovarjata, kam bodo šli na letovišče. Prva pravi: »Če cene padejo, bomo šli na južno Tirolsko.«

Druga: »In če cene ne padejo?«

Prva: »Potem ostane moj mož doma.«

Gospodarstvo.

g. Dolomitska železnica dograjena. Kakor poročila »Südtiroler Landeszeitung«, je od 1. junija dalje otvorena železniška proga Toblach-Ampezzo-Cadore v dolžini 66 km preko vzhodnih Dolomitov. Železnica, ki jo je bilo začelo graditi meseca novembra 1. 1917. avstrijsko armadno poveljstvo, je bila dograjena meseca maja 1. 1919. po italijanskem armadnem vodstvu. **g. Važno za trgovce z Jugoslavijo.** Po hanskem odloku od 20. maja 1. l. je strogo prepovedano, uvažati blago na Hrvat-

ske in v Slavonijo, da se tam razpečava na kramarski način in na drobno. Prestopki proti tej prepovedi se tam občutno kaznujejo z zaporom, visoko globo in zapleno blaga.

Tudi se trgovci opozarjajo, da opremijo svoje pošiljke z izkaznico o izvozu, kakor je predpisujejo jugoslovanska carinska oblastva. Ako naj bo izkaznica veljavna, mora vsebovati: ime in priimek odpošiljatelja in naslovljenca, kraj in državo izvora, opis in vrsto blaga, količino zavojev, način omota, in posebne lastnosti blaga (ali je zdrobljivo, ali se lahko užje, ali se lahko skazi). Tej izkaznici se mora priložiti prepis računa (fature). Obe listini morate biti vidirani od odtisne trgovske zbornice. Ako se ti predpisi ne upoštevajo, se mora mesto najnižje plačevati najvišja carinska tarifa.

Slov. kmet. društvo, vp. z. z. o. i. in sedežem v Gorici (ulica Contavale št. 7 vabi vse svoje zadržnike na naročbo modre galice (vitrijo) za pomlad v letu 1922.

Ker je bila cena modri galici letos ne samo od časa do časa zelo menjajoča se in proti početku pomladi razmeroma zelo oisoka, kar je tudi opravičljivo, ker je spomladi vprašan po blagu mnogo, blaga pa malo na razpolago. Zato je sklenilo naše načelstvo, da se zagotovi potrebno množino galice za leto 1922 že sedaj in sicer skupno z drugimi velikimi zadrugami. Ta kolektivna naročba ima namreč to prednost, da se dobi galico, ker se po skupno naroči in ki je zajamčena glede čistote, tudi bolj po ceni.

Z ozirom na to, da poteče termin z 20. t. m. vabi se zadržnike, da se čimprej zglase v zadrugnem uradu in naroče potrebno množino galice.

Darovi.

Za NOS so darovali: G. Radinja Anton je izročil iz Podsobotina L 100. G. Rakovšček Josip je izročil za NOS L 1475, ki so jih nabrali: G. Podgornik Filip na Slapu, Selu in v Rutih L 250; g. Sovdat Franc v Kunicah in Zagrsčiču L 100; g. Mahnič Josip, na Stržišču, Huda-južni, Podbrdu L 325; g. Marija Čičigol, v Starem selu L 100; g. Zalka Torkar, v Podbrdu L 300; g. Kemperle Zoika, v Oblkoah-Hudajužni L 300; g. Ivančič Mimi, v Kredu L 100; g. Stanič Stanko j poslal iz Cerknja 2. zbirko za NOS L 280; g. Munič Ciril L 15.

Darovi za nesrečne žrtve v Istri. Iz občine Dol-Otlica poslal preč. g. Posareli 70 L; neimenovani na Ponikvah 50 L; pev. društvo iz Gornjača na domači zabavi po veselici na Balah nabrali 200 L; gdčnl. Leopolda Pelicon in Karolina Lok nabrale v Šempasu 234 L; (nab. pola 84 in 85). Duhovniki na konferenci v Bovcu 60 L; med igralci ob priliki predstave »Divji lovec« v Bovcu nabrano 120 L; gdčna. Davorina Bratuž po nab. poli št. 321 nabrano v Bukovici 180 L; Ve. J. Zablje (nab. pola št. 132) nabrano 20 L; gosp. Josip Doljak izročil 1346 L; nabranih v občini Št. Andrej na nab. polo št. 86, gospa Roza Herman 26 L; izletniki iz Gorice nabrali na Čavnu 58 L; kuracija Nadanjeselo po preč. g. Franu Vidmar 313 L; ga. Avgusta Poniž-Ajdovščina 10 L; duhovnika — Pečine 60 L; g. Klemenčič Jurij na Pečinah 10 L; notarska pisarna g. Arturja Lokar v Ajdovščini, pošilja iz sodne poravnave Fr. Hmeljak župan in Suban iz Lokavca znesek 100 L; gosp. Alojzij Toroš nadučitelj v Kozbani nabral pri poroki g. Konrada Toroš z g. Julijo Gabri-jelečič 34 L; g. Dr. Karl Milič sod. svetnik 30 L; g. Andrej Blažica 10 L; skupaj 2.932 L. — Skupaj z zadnjim izkazom je 13.402 L 25 vin. in 1 dolar. Neimenovana gospa žensko volneno obleko. Hvala vsem! Živeli posnemovalci!

Za NOS so nabrali v Črničah L 290. d. Za »Slovensko sirotišče« v Gorici. Slavna županstva: Dole pri Idriji 30 L, Prvačina 50 L, Bilje 100 L, Sovodnje 40 L, Trnovo pri Gorici 40 L, Štanjel 40 L, Lokavec 40 L, Sedlo 30 L, mesto sv. Križ 40 L, Osek-Vitovlje 30 L. P. n. K. Oblak 10 L. N. N. v Gorjanskem 10 L. — Bog poplačaj!

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

»Goriške ljudske posojilnice«

ki se vrši v **nedeljo 24. t. m.** v uradnih prostorih Corso Verdi št. 37 ob 19h zjutraj s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. " nadzorstva.
3. Odobritev računov.
4. Nadomestne volitve nadzorstvo in načelstva.

NAČELSTVO.

Več dobrih zidarjev

iščem za trajno delo v Ljubljani, več se izve pri V. ŠTRUKELJ zidarskem mojstru v Ozellanu.

Brata CEJ slikarja

GORICA, Vja Ascolj šte. 5

izvršujeta vsa slikarska dela ter se priporočata slavnemu občinstvu.

Županstvo v Šempasu

vabi vse v tukajšnjo občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da pošljejo tuk. obč. uradu do 20. julija t. l. svoje družinske liste. Te liste rabi županstvo za sestavo imenika državljanov vsled aneksije, glasom St. Germanske mirovne pogodbe.

Izvanredni komisar:

Savelli.

Županstvo Sovodnje

vabi vse one, ki so pristojeni v Sovodnje, a bivajo drugod, da pošljejo do 20. julija t. l. družinske liste, potrjene od tamkajšnjega občinskega urada z navedbo očetovstva, materinstva, dneva, leta in kraja rojstva, opravila in sedanjega bivališča v svrhu sestave imenika državljanov, ki dobe polnopravno italijansko državljanstvo v smislu St. Germanske pogodbe.

Županstvo Sovodnje.

dne 8. julija 1921.

Župan Fr. Rojec, m. p.

Županstvo občine Šturije pri AJDOVŠČINI

vabi vse one v tukajšnjo občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da pošljejo tuk. obč. uradu takoj svoje družinske liste.

Te liste potrebuje županstvo za sestavo imenika državljanov vsled aneksije, glasom St. Germanske mirovne pogodbe.

Županstvo občine Šturije, 9. julija 1921.

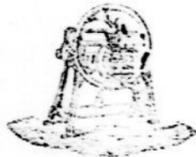
Župan:

Franc Stibili.

Josip Kerševani, mehanik in puškar v Gorici, Stolni trg št. 9. (desno) naznanja sl. občinstvu da mu je na novo došla velika množina blaga iz svetovno znanih tovarov. Novo došlo blago prodajam po jako znižanih cenah.

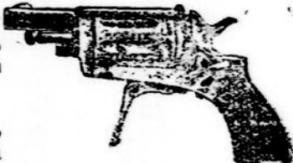

Na pr. šivalne stroje **Orig. Mundlos, Pfaff, Gritzner, Adler, Neuman, Afrana in Winselmann.** Posebno opozarjam cenj. Šivilje in neveste na strokovni poduk za umetno vezenje in krpanje, katero dajam brezplačno.

Dvokolesa: **Orig. Puch, Orig. Styria, Orig. Start, Waffenrad, Regent, Kosmos, Helical** in mala motorna kolesa.

Velika izbira pušk, samokresov, patron, dinamičnih patron, smodnik za

raztreljanje kamnov in za lovce, ter potrebščine za zgoraj omenjene predmete.

Lastna delavnica in popravilnica Stolni trg št. 3.

Z jamstvom prodajam šivalne stroje dvokolesa in puške tudi na mesečne obroke

Za točno, solidno postrežbo in konkurenčno ceno jamči

Josip Kerševani mehanik in puškar

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

:: V GORICI, ::

Corso Verdi „Trgovski Dom.“

*** Telefon št. 50. ***

Brzojavni naslov:

Ljubljanska banka.

Delniška glavica SHS kron

CENTRALA:

Rezerva SHS kron

50 MILIJONOV.

LJUBLJANA.

45 MILIJONOV.

PODRUŽNICE: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obretnostne vloge na knjižice po 4%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spada oče posie najkulantnejše.

Uradne ure za občinstvo 8 1/2 - 12 in od 3-5.

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.